

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ
ВЕЋЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Посл. бр. К.В. 02/2006

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

Са главног претреса од 13.01.2009. године

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан свима.

Констатује се да су приступили:

- **заменик тужиоца за ратне злочине Миољуб Виторовић,**
- **пуномоћници оштећених адвокат Драгољуб Тодоровић и Наташа Кандић,**
- **оптужени Митровић Радослав, Репановић Радојко, Јовановић Ненад, Чукарић Слађан, Нишевић Милорад, Петковић Мирослав, Петковић Зоран, Папић Рамиз,**
- **браниоци оптужених адвокат Мирјана Несторовић, адвокат Игор Исаиловић, Вељко Ђурђић, Ђорђе Дозет, Татомир Лековић, Палибрк Драган.**

Нису приступили адвокати:

Фолић Горан за кога се јавља адв. Палибрк Драган уз саласност Петковић Мирослава.

Није приступио адвокат Милан Бирман за кога се такође уз сагласност оптуженог Петковић Зорана јавља адвокат Палибрк Драган.

Приступили су: сведок оштећени Идриз Хацијај,

Станковић Саша.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел присутан? Јел су присутни сви?

Радомир Марковић.

Није присутан сведок Драган Карлеуша позив уредно примио.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се главни претрес ОДРЖИ.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се у наставку доказног поступка саслуша сведок оштећени Идриз Хацијај.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете позвати сведока молим вас? Добар дан господине Идриз. Преводиоци за албански језик ту су јел тако? Телићи Ферид и Еда Радоман-Перковић. Добро. Господине Идриз прво ћемо узети Ваше личне податке, хоћете рећи Ваше пуно име и презиме?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Идриз Хацијај из села Ћиновце, рођен 15.03.1949 године од оца Ахмет и мајке.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете поновити име мајке.

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Мајка Сабрије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците где Вам је пребивалиште.

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Ја станујем у село Ћиновце Општина Сува Река.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел сте у селу Ћиновци и рођени?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Да, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта сте по занимању?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Ја сам административни радник у Општинском суду у Сувој Реци у финансијској служби.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала. Ваш матерњи језик је албански?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Да, албански језик и одговорићу на албанском језику.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала лепо.

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Замолио бих, да ли је могуће да седнем?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Можете, можете.

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Хвала Вам.

АДВ. ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Уз Ваше допуштење председнице, исти проблем имамо као и јуче господина знам, овде више пута сам га виђао у публици, а проверио сам и транскрипт 02.10.2006 године пре започињања главног претреса Ви сте упозорили сва лица која су у публици, а која ће да буду предложени за сведоке евентуално да напусте заседање, сад видим овде господин је дошао не знам у ком својству да

ли као оштећени, да ли као сведок, па имам исти приговор као и јуче, ако је оштећени онда је у реду, овај нема ту шта, али као сведок мислим да не би могао да буде саслушан јер је присуствовао већ сигурно на више од 50% главних претреса.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала лепо. Ви сте и позвани у својству сведока оштећеног, да ли сте присуствовали неким главним претресима, ако јесте да ли то на више главних претреса сте били или не, па нам то мало објасните.

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Госпођо председавајућа ја имам позив од суда као оштећена странка и истина је да сам присуствовао не свим, али на неколико заседања онда када је било могуће да будем и данас сам овде пред вама по позиву као оштећена странка.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала лепо. Ви сте дужни да говорите истину, давање лажног исказа је кривично дело, нисте дужни да одговарате на питања уколико би одговорима себе или неког вашег блиског сродника изложили тешкој срамоти, знатној материјалној штети или пак кривичном гоњењу. Да ли сте то разумели?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја бих Вас замолила да понављате текст заклетве. Заклињем се.

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Заклињем се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ћу о свему што пред судом будем питан.

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Да ћу о свему што ћу пред судом бити питан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Говорити само истину.

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Говорити само истину.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: И да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала лепо. Сведок оштећен упозорен, опоменут, заклет па изјави. Господине Хацијај реците да ли сте Ви марта 1999 године били у Сувој Реци? Не у општини, не мислим у неком селу Општина Сува Река, него баш у граду Сува Река?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Госпођо председавајућа ја као што сам рекао раније ја радим у Општинском суду у Сувој Реци од 1975 године и март 1999 године био сам у Сувој Реци до 22. марта јер ја сам за сво време до тог датума радио и за сво то време значи од 08. марта до 16. марта сам био у болници у Призрену, 22. марта био сам приморан да се пријављам на посао да би доставио дознаке лекарске и 22. марта био је задњи дан што сам ја био у Сувој Реци и до повратка у Сувој Реци негде након 15. јуна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молила бих Вас само мало ближе микрофону приђите. Хвала. Дакле нисам разумела до 22. марта 1999. године сте били у Сувој Реци из ког разлога више нисте?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Да, био сам да се јављам на посао да би оправдао одсуство јер сам био у болници до 16.марта поново сам био на боловању али пријавио сам се на посао и био сам у Сувој Реци до 10 сати и након тога сам се вратио кући то је датум односно последњи дан у току марта да сам био у Сувој Реци и од тог датума до 15. или 16. јуна више нисам био у Сувој Реци. Дакле био је задњи тај датум и ако ми се дозвољава да сада говорим о том периоду након 22. марта, 24. марта ја са целом фамилијом био сам у селу као иначе и цело село и те вечери су почела НАТО бомбардовања на вече колико се сећам и 25.марта поново смо били у кући целог дана са фамилијом али како да кажем уплашени од онога шта ће се са нама десити и дана 25. марта у вечерњим сатима цело становништво тог села где ја живим и моја фамилија били смо уплашени, изашли смо код једних других да би сазнали шта је било и на вече из села Трње долазило је неколико људи и то након падања мрака и дошли су из Трња кроз један поточић који долази од Трња преко Лешана и до Ђиновца и нама су рекли да је било убиства тог становништва, то је лице било из породице Гашине, сећам се имена и случајно се растао од његове породице и задржао се у том поточићу до мрака и након тога користили су прилику да узводно од реке долазе до Ђиновца и цело село је сазнало да ће се и нама нешто страшно ужасно десити и цело село се некако организовало и почело се припремити да напушта село јер је то био један јасни знак да ће се и нама нешто догодити тако да смо и ми тако у припреми али пре тога ја сам хтео појаснити онај однос зашто сам као оштећена странка у овом случају. Ја сам овде као оштећена странка јер ми је сестра, кћерка Себахата била удата у породици Бериша, она је рођена 15. октобра 1973 године и удата у фамилији Фаик Берише за његовог унука сина Исмет Берише по имену Фатон Бериша. Она је удата за Фатона 1994 године и за то време четири и по године у браку она је имала двоје деце, Исмета рођеног 09. септембра 1996 године и Ерон рођен 09. маја 1998 године и управо 25. марта будући да су телефонске везе радиле ја сам позвао моју ћерку да би је упитао како су.

Она у том телефонском позиву с моје стране јавила се на телефон са једним дрхтавим у полуплачу и рекла ми је да тог дана пре подне у њеној кући која се налази на Рештанском путу улазиле су полицијске снаге и опљачкале су их и рекла ми је да су привели Фатоновог стрица Неџада, извели напоље, тукли га и рекла је да су им узели већу количину новца, није се изразила о износу и рекла је оче молим те реци ми шта да урадимо. Ја оним њеним одговором ја сам остао без текста јер

као родитељ нисам био у стању да јој кажем ништа да уради нити да јој притекнем у помоћ у тим критичним моментима како је било уопште стање у Сувој Реци и околини и рекла ми је молим те немој ме више позвати у овом телефону јер се ми плашимо и да ћемо прелазити у кућу стрица Весела и та кућа је била иза њихове куће у једној даљини да кажем отприлике 20 или 25 метара и то је био задњи контакт што сам ја имао са мојом ћерком док је била жива и тако вратио сам се кући веома забринут и видевши да смо и ми сви у опасности више нисам могао контактирати јер нисам знао број телефона у Веселевој кући да би накнадно питао односно позвао је, тако да датум 26. март нас је све скоро нашао неприпремљене да се удаљавамо из села са неким стварима тракторима, возилима, целог дана смо били по дворишту и путеви су почели да се напуне људима али нисмо имали неку идеју куда да излазимо на пут главном или да одлазимо негде око тих шума, планина, то је то подручје Вранић, Ставрово и тог дана почело је велико кретање људи и ми смо увек гледали куда иду.

Почело је становништво да се креће од Корише Грековца, од Дубраве и да одлазе према селу Ставрово и Враниће. Ми смо остали ту до 27. марта и око 10 сати пре подне дошао је један становник из Суве Реке наш унук Ђерин Бериша иначе брат Јашара Берише млађи брат и дошао је веома узнемирен, узбуђен, ван себе некако и почео је неким високим тоном, гласом у присуству породице да нам каже да се нешто ужасно у Сувој Реци догодило и ја не желећи да лармише и узнемирује и децу поред мене ја једним такође високим тоном викао сам њему и рекао сам дођи са мном да разговарамо одвојено не у присуству породице и питао сам где си сазнао да се нешто догодило, он је рекао бата Јашар је 26. телефонирао са радног места и рекао је молим вас напустите куће идите куда можете јер се нешто ужасно овде близу мене дешава. Јашар Бериша му је био брат, он је био радник ИНЕ у Сувој Реци и тражио је да му дам џак брашна јер су били остали без хране, били су смештени у том тренутку у село Букоше са једним трактором понео је то брашно и отишао. Ја сам се заинтересовао да сазнам нешто више и Ећрем ми је рекао да колико смо упознати било је једног убиства и у фамилији Бацеа Фаика сазнајући тако да је било убиства у фамилији Неџада и Фатона који су становали у тој кући коју сам мало час навео на Рештанском путу јер је Фаик имао још једну другу кућу на ниже код великог моста у насељу и Неџад и Фатон су живели у тој кући, била је велика кућа са два улаза и живеле су две фамилије Неџадова и Фатонина фамилија.

Он на моје питање шта детаљно знаш није одговорио али је рекао да се догодило нешто ужасно и да вероватно има много убијених и рекао ми је да убијених неколико чланова фамилије Баца Сахита, реч је о синовима Сахита Берише Мусе не наводећи детаље јер још увек није

знао ко је настрадао али имао је сазнања да је и од њих неко био том приликом убијен. Чим сам добио ту лошу вест по мени ја некако сам то у фамилији амортизовао не желевши да узнемиравам супругу, децу, ћерку, старе родитеље 80-их година и рекао сам сигурно када су ме питали шта је викао Ећерем ја сам рекао викао јер су му рекли да напушта Суву Реку и да су остали без хране и дошао је да понесе цак брашна да храни своју фамилију и некако сам ту лошу вест амортизовао али дубоко убеђен да се нешто догодило. 27. и ми смо се припремали да напуштамо село и на вече почело је једно кретање целог села и пошли смо у правцу Дубраве. То је једно село са источне стране Ђиновца у даљини од неких два километра али поново неко је рекао да има полицајаца у селу Дубрави и поново смо се вратили и сместили се поново по нашим двориштима до 28. марта и изјутра цело село кренули смо за Дубраву, Ставрово, то је један пут пуно избеглица да тако кажем јер сваки је напустио куће из Ђиновца то је једно село са преко 3000 становника, преко 330 кућа, домаћинстава и када смо отишли у Дубрави пут је био толико заузет од становништва да се није могло кретати ни пет километара на сат и то је била дуга колона до села Враниће и када смо стигли у Враниће ми смо се привремено сместили, једном у једној кући ноћили смо две вечери и након тога смо се сместили под једним најлонским шатором били смо две-три фамилије из моје махале, значи моји рођаци и били смо заједнички свуда где смо се кретали онако смо заједно били и ту смо се задржали неколико дана негде до 07. или 08. априла и вратили смо се у село. Када смо се вратили у село у куће смо нашли све спаљено.

Била је једна троспратна кућа да тако кажем око 300м², једна друга кућа исто са 4 одељења, соба и како ми кажемо једна посебна ода за госте и када смо се вратили у двориште ту смо затекли и три остале породице такође моји блиски и 02. априла односно 03. априла су били протерани из Ђиновца од стране полицијских снага и то у раним јутарњим сатима и сви су се били окупили и усмерили су једним путем, пољским путем који излази код једне бензинске пумпе, а не главним путем који води, дакле асфалтним путем Сува Река–Призрен. Када смо се вратили нашли смо све тако да нисмо имали где да се склонимо. Склонили смо се под једним кровом онако који није био потпуно изгорео и ту смо боравили негде можда две недеље и отуда смо се иселили и отишли у село Келане јер је било мало људи и плашили смо се у сваком моменту јер било нас је негде 37-38 чланова фамилије и чули смо да Кељаце има више људи и отишли и придружили се њима где смо били до 11. маја и поново смо се вратили у село Ђиновце.

Поново смо ту остали до случаја када су се повлачиле српске снаге и по сазнању да су се те снаге повлачиле ја сам узео возило које сам

имао са собом и кренуо за Суву Реку да бих нешто сазнао око онога о чему сам данас овде, о судбини моје ћерке. Чим сам стигао у Сувој Реци видео сам много изгорелих и спаљене куће и мој први смер, правац је био или моја прва тачка је била да гледам кућу Фатона Берише јер главни улаз те куће је био са задње стране тако да сам улазио веома узбуђен, видео сам да је све спаљено, видео сам онај салон где су имали дневни боравак, спаваћу собу и све остале просторије, остала је само једна соба полу изгорена, у једном орману нашао сам капут моје ћерке Сабахате и једну кошуљу Исмета њеног сина и ништа друго није остало неспаљено и то данас чувам као једине ствари од мог детета.

Од тог тренутка ја сам почео да тражим на сваком месту да контактирам јер у тренутку када сам одлазио у Сувој Реци било је веома мало људи јер тек је КФОР био стигао, дакле војска КФОР-а не зна које државе је била првобитно али видео сам да су са тим војним средствима и било је мало људи да би сазнао или срео некога али наредних дана отишао сам кући и вратио се, а нисам причао ни фамилији шта сам сазнао јер, односно кога сам контактирао јер нисам имао кога и контактирати.

Следећег дана отишао сам код Фатонове куће ту иза јер првог дана сам био веома узнемирен и нисам видео иза куће једну гомилу са сломљеним црепом и покривеним неким гранама тек оног дрвета, украсног дрвета који су узети из једне стазе и покривена је та гомила. Узео сам једну дашчицу и почео да растурам тај отпад црепа и било је око ручка и почело је ту изаћи одређени јасни знаци, некако масни и склањајући оно и рукама ту сам нашао неколико кључева, метални новац, динаре и нашао сам један део комад цепа панталона типа фармерки са оним сустама- дугмадима и нешто даље наишао сам код једног већег комада цигла био је комад језика човека у облику слова «Ц» дужине 5-6 цм и у том тренутку дошло је пуно новинара разних ТВ станица, неки су ми презентирали одређене картице али нисам био заинтересиран и почели су то да снимају.

На зиду те куће било је рупа од метака, а на два-три места било је залепљено и неколико комада меса, масног јер сам их пипао, није било мускуларно, него некако крхко и они су то снимили, а на земљи се јасно видело место онако масно и почело да има једног даха, једног смрада тешког, за тренутак сам се удаљио јер је од узбуђења и од онога што сам све то видео некако ми је било мука, али неко ми је од оних новинара дао мало воде и смирио ме и од тог датума ја сам почео да трагам да би нешто сазнао о мојој ћерци. Затим сам се упутио према локалу занатском центру, раније је то била једна пицерија и то је био други по реду локал у правцу од општине да се улази у занатском центру. Први локал је била једна књижара, а други локал то је та пицерија и ту сам

такође видео једно ужасно стање, то је било један локал потпуно изгорео са поломљеним стаклима, вратима, са банаџима где се виде рупе и знаци, трагови метака, ушао сам унутра.

На поду тог локала било је стакла, земљишта, песка и шанк је био онако у диму и дан-данас има исти тај облик и то стање и било је једна стелажа, шанк је био од мермера и преостали део од дрвета и ту се види рупа једног експлозивног средства и то се и дан-данас види, а и на зиду на два-три места било је већих рупа од оних које може метак да направи и данас има тих знакова и изашао сам иза шанка и видео сам све оно што сам рекао и од тог погледа, изгледа, каже човек било је и даље мало људи јер је био други дан и по изласку из тог локала ту испред Општинског суда наишао сам на једног човека односно једну жену и мушкарца који су у руке држали једну слику моје ћерке Себахате и чудило ме је тај човек који држи слику и један досије и видео сам јасну слику моје ћерке Себахате и приближавао сам им се онако узбуђен и питао сам господине одакле вам ова слика вама што држите у руке, он је рекао јер вас то интересује, рекао сам да, јер је била једна девојка преводилац из Приштине као преводилац дакле и она је почела да ми преводи и ја сам рекао да је то слика моје ћерке и рекао сам молим вас ако нешто знате информишите ме да ли је негде вани да није можда изашла или шта је с њом.

И седели смо и разговарали смо са њима можда једно 3-4 сати и он ми је рекао да је један новинар Енглеског листа неког и овде имам један његов извештај, он је овај извештај објавио у неким енглеским новинама и дао једну скицу занатског центра полицијске станице и тог круга где се догодио масакр од 26. марта. Замолио сам га да ако буде објавио овај мој интервју да ми шаље текст или слику и он ми је то послао преко преводиоца која и данас живи у Приштини, овај докуменат могу и вама дати ако вам интересује да погледате, то је од 28. јуна и то имам овде. Извињавам се, међутим моје интересовање да би открио сазнао и даље отишао сам након тога на гробље насеља Берише која се налазе такође на Рештанском путу издвајано двоје то је пут за Дечане и гробље на ниже такође на рештанском путу са леве стране и било је новоотворених гробља и код Берише и на ниже насеља кући и осталих и тих дана почело је становништво да се врати да долази, било оних из унутрашњости или оних којих су се вратили из Албаније, све интересујући се да нешто сазнају, изналазе људе и да дају тачније информације о стању или ситуацији шта се догодило са нашом децом или са свим онима који су ту поубијани.

Настојали смо, покушали смо да у гробље насеља Берише било је некако гробљова по обичајима исламске вероисповести окренути према западу и било је неких поред главе, на два-три тих гробова било је

таблица са иницијалима Мамај и један други по презимену Мамај такође. Међутим у то време неки људи су хтели да отварају, да ископавају индивидуално да виде ко је сахрањен ту, међутим наишао је КФОР немачки, колико се сећам немачки полицајци и нису им дали рекавши нам да је то опасно отворити то гробље јер може бити и неког експлозивног средства и ако их сами отварамо нестаће ти трагови или нешто друго и ми смо онако у континуитету били присутни до отварања тих гробова. Нама нису дали, само из једне даљине јер су биле такве њихове наредбе али на тим гробовима, не знам колико је лица било, али ту је испало да је био сахрањен и нашли су се делови посмртних остатака Фатона Берише, Фатиме Берише, Неџата Берише, Седата Берише и Бујара Берише, значи ту су пронађени ти лешеве који су делимично били, не делимично него доста оштећени од ватре. Када смо видели да ту нема ништа наставили смо са истрагом односно са претрагом где има новог гробља.

Било је у селу Широке и било је и на другим гробљима на путу Рештана, али тамо је било неких људи сахрањених који су били по сведоцима убијени, који су преживели дакле који су били убијени 25. марта. Ми смо наставили са претрагом и увек сам се заинтересовао за моје дете и децу мог детета и једног дана смо ишли јер смо сазнали да на војном полигону близу Љубижда између Призрена и Корише, то је један војни полигон и ту је КФОР почео ископавање, отварање једног гробља кога називају масовним гробљем, али увек када су то обавили нису дали народу да се приближава и када смо и ми отишли ми смо наишли на две велике отворене јаме, не затрпане, приближно дужине 10 метара и друга око 6-7 метара. Земљиште је било ископано и стављено онако са десне стране тих јама и ми смо почели са претрагом и даље на том полигону и они су покушали оним машинама да откривају оно свеже земљиште да можда нема али заједно са Халитом Беришом и Сабрије Беришом то је била супруга Халит Бериша и брат, Халити је брат Јашар Берише, а Сабрија жена његова, на том земљишту нашли смо комад стопала заједно са делом костију отприлике дужине 5-6цм, узели смо, гледали, почистили и на кости те ноге било је у облику пластике део одеће што је био остало, то се јасно видело да је део испаљено и од ватре то је остало у облику пластике и почели смо једном бритвом да то исечемо, то је било део одеће црвене боје и испод једно део пижама беле боје са плавим штрафтама. Халитова супруга је рекла том приликом да је овај део ноге може бити Јашара Берише јер је она препознала доњи део одећа пижаме која је сама била купила јер Јашар и Халит Бериша су живели да тако кажемо у истом дворишту као једна кућна заједница јер Јашар није имао децу и оставио је само жену.

Ми смо тај део ноге отклонили и оставили смо поред једног ораха и почели смо да трагамо на том полигону можда неколико хектара и поред тог гомила земљишта била је једна да тако кажем бетонска шахта дубине тридесетак сантиметара, ширине два метра, али откривена не покривена и нашли смо неколико делова одећа.

Са нама је био и Флорин Бериша, чак смо отишли његовим возилом и погледајући то одећу један по један он је препознао неку од одећа чланова његове породице, колико се сећам нашао је сако његовог оца, затим одређену одећу од његовог брата и два дела тренерке његових сестара и једну мању ташну када смо то отворили и видели смо неколико играчака, једну свеску и име Мират Бериша на тој свесци. Мират је било дете Хамди Берише иначе брат односно стриц Флорима Берише и неке ситне друге ствари које смо ту нашли то је Флорин понео и понели смо са собом и однео у његовој кући и дан данас се то чува. Дошли су истражни органи, видели, имали су рупе јер сако Мусе јасно се види да је имао рупе од метака у разним деловима, а остали делови одеће били су мање видљиви јер су били од синтетике и рупе су се мање приметиле, уочавале. Ја као родитељ и тада и данас био сам заинтересован да знам о судбини.

Међутим отишли смо код свих изложби које су биле приликом масовних гробница, било мањих или већих, које је УНМИК или лекари судске медицине приредили, било је таквих изложби одеће у сали Гимназије у Сувој Реци и идентификовано је више људи на основу разних ствари, предмета, ручних часовника, каиша, златних накита и других ствари али ја нисам успео открити ни тада ни данас моју децу и дан данас нам недостају. Настојао сам од много људи да нешто више сазнам, нисам успео, нисам имао могућности јер након тог времена вратила се и фамилија Фаик Берише из Албаније.

Не знам када је тачно било, али вероватно након десетак дана или две недеље и питао сам конкретно старца Фаика Беришу, изразили смо му саучешће, изразио нам је саучешће, јер Фаик са мајком Хајрије Неџатовом мајком и баком Фатона су остали у Сувој Реци још дуже времена јер су имали још једног сина Целала који је био одлазио са колонама и одлазио у Албанију и питао сам га да ли је покушао да док је био у Сувој Реци да одлази до тог места, али је рекао да није било могуће да иде да види шта тамо има. Једном приликом ми је рекао да је телефоном звала једна особа односно да је звао једну особу Јована Петковића раније председник општине у ранијим годинама и тражио је помоћ, рекао му је да ли нам можеш помоћи да барем повлачимо са тог места посмртне остатке лешеве, они су сазнали да су убијени, барем да их сахранимо онако како треба сахранити. Рекао ми је да, рекао ми је Баца Фаик, јер тако су га сви у Сувој Реци звали, немам никакву

могућност да вам помогнем јер и ми се осећамо угроженим, то су речи које је мени рекао Фаик Бериша и поред тих свих перипетија ја ни дан данас за моју децу немам информација да су живи или мртви. Имам информацију да се у мртвачници Ораховца налази неколико посмртних остатака и по мојим информацијама тамо има 14 посмртних остатака враћених из Србије у Батајници, један или два, не знам одакле је дошло, да су идентификовани и да се налазе у мртвачници у Ораховцу. 13 су из случаја од 26. марта и једно друго лице Африм Краснићи по имену убијен 25. марта такође убијен на рештанском путу. Информисали смо се јер у Сувој Реци делује и једно удружење чланова породица о несталим лицима под називом «Шпресими» која је интензивно радила и данас ради на проналажењу чињеница где се ова лица налазе. Од свих тих лица која су убијена 26. марта у пицерији «Калабрија» породица Бериша, јер овде морам дати једно објашњење јер се каже породица Бериша, овде су страдале 11 породица Бериша, седам од њих нису оставиле ни једног наследника, међу њима и моја ћерка.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Хаџијај хоћете само рећи да ли сте Ви уопште разговарали са госпођом Шухрета Беришом и са госпођом Јолцом Беришом везано за овај догађај и да ли је нека од њих спомињала Вашу ћерку, унуке, да су их том приликом виделе обзиром да су једине преживеле, јел можете то да нам објасните да ли сте уопште са њима контактирали везано за Вашу ћерку, нисте нам о томе говорили?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАѢИЈАЈ: Да, свакако јер ја сам рекао чим смо се вратили у Сувој Реци и још и пре повратка у Сувој Реци, вратићу се поново на датум 27. март када смо одлазили за село Враниће ми смо чули да је Шухрета преживела и да се негде налази, али за нас је било немогуће да знамо где је и од људи који су контактирали са њом она у том тренутку је причала о њеној убијеној деци, о мојој убијеној ћерки са њеном децом и њеним мужем и свим тим члановима фамилије које је имала и познавала јер она је познавала и неке чланове породице Саид Бериша али оне одраслије и биле су близу по кућама, било је свега две-три куће између њих и нису били непознати као што је рецимо био Муса Авдију јер је Авдија био технички радник са њеном женом, убијен са сином Куштримом али свакако и након повратка јер Шухрета се није одмах вратила на Косово. Чим се вратио Баца Фаик дао ми је њен број телефона и позвао сам Шухрету још пре него што је дошла на Ковосо, јавила се из Италије и била је прва реч она се дала у плач, да ми изјављује саучешће о мојој ћерци и синовима њеним, рекавши ми и испричајући ми до детаља све шта се десило и шта је видела и доживела. Разуме се да и након повратка и са Јолцом и са Шухретом причале су нам, испричале све оно, јер је била као сведок и вама испричала најтежи пример када ми је испричала када је Исмет тражио тако рањен воду,

међутим као што сам рекао јер ћу наставити о тим посмртним остацима, дакле међу њима и у Ораховцу нису кости моје ћерке и у разговору са удружењем јер смо у сталном контакту и они који су имали са лекарима који обављају те послове обдукцију или обављање процеса ДНК уз документацију, јер је мртвачница хтела да те посмртне остатке преда члановима породица али у документацији који су хтели предати било је неких несагласности са документацијом која је дошла из Београда у односу на документацију која је израђена поново у Приштини. Разлог је био да у документацији из Београда недостаје податак за све о узроку смрти и због тога су одбили да за сада узимају него да и даље буду у мртвачници док се не да једно објашњење или не нађе једно решење јер ни данас ови људи који су остали живи имају да тако кажем правних сметњи јер ти људи нису проглашени ни живим ни мртвим и да би се остварио један захтев још увек не могу да их региструју као мртве односно да имају један докуменат о узроку односно од чега су умрли. Наравно познато је то, али у документу тај податак не стоји и због тога као члан ових породица организовано су рекли да за сада не могу прихватити док се не појашњавају те разлике између података судске медицине у Приштини и исте у Београду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте говорили о томе да сте се са ћерком чули 25. марта 1999. и то је било последњи пут, а да већ 26. марта, дакле сутрадан да сте се организовали и да је било организовано од стране људи из села да се напусти село, да ли је то кад говорите ми, да ли мислите на Вашу фамилију или мислите да је то цело село организовало да напусти село и да је то дошло самоиницијативно до напуштања?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Ја, није било једино моја фамилија него је цело село, ја сам рекао и раније 25. марта у вечерњим сатима дошло је неколико лица из фамилије Гаши.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, немојте понављати, то сте рекли, то је јасно.

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: То је био један да тако кажем лош сигнал за нас да нам се нешто и нама може догодити јер смо почели осећати једну велику несигурност да останемо у селу и раније тог дана ми смо видели колоне из села Корише како долазе кроз Салагражде да би отишли до села где смо и ми одлазили. Није било да тако кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, Ви сте 28. кренули за Дубраву?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Зашто сте се вратили?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Ми смо се вратили 27., не 28.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Јер неки људи који су били одлазили, јер тај пут крсти са путем Сува Река – Приштина, асфалтиран је, а овај пут где смо ми пролазили је пољани пут кроз винограде и видели су

једну колону да тако кажем војну или полицијску, не знам тачно јер је био мрак и плашили се и вратили се поново и то је разлог што смо се поново вратили 27. у село. Било је вече, било је негде око 8 – 9 сати и био је мрак, то је био разлог што смо се вратили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сад објасните, Ви кажете 03. априла да сте протерани од стране полиције, ко је конкретно код Вас дошао у кућу и рекао да напустите село?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Ја сам рекао да у Враниће смо боравили негде до 07. – 08. априла. У моменту када је село протерано ми нисмо били у селу. Међутим дошли су људи који су се били вратили, јер је цело село наше било у Враниће и у тим котлинама али ту су били једно три-четири дана до 02. априла и вратили се у село, међутим ми као фамилија нисмо се могли вратити, остали смо на једном месту тако да се нисмо могли повлачити и то је био разлог што смо се и одвојили од осталих мештана села и 03. априла неки људи који су настојали да се врате поново су се вратили назад. Нису ушли у село Ђиновце, негде од Дубраве су се вратили у Враниће и рекли су нам да је цело село, иначе из Вранића се и види село јер је ово село нешто више, на већој висини, брдско-планински предео и целог дана тамо је било, може се видети то је једно брдашце, једна котлина али се види место Ђиновце јасно, то је равнина. Ми смо сазнали то и након 03. априла нисмо смели да излазимо јер је било доста кретања на том правцу и то је био разлог што нисмо смели да се вратимо назад. Било је кретање полицијских снага и када смо се вратили кући све смо нашли спаљено како сам већ иначе и раније рекао, то је био разлог.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте познавали Абдулаха Елшанија?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Познавао сам га. Абдулаха Елшанија сам познавао, не да смо имали неког пријатељства али био је великог стаса, познавао сам његовог таста, не сећам се имена али Абдулаха свакако сам га препознао, познао, био је корпулентан човек, дужи од мене, можда човек који је имао можда тежину око 100 килограма.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли знате шта се са њим догодило?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Чуо сам накнадно да је и он убијен, након повратка у Сувој Реци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тад сте чули, након повратка у Суву Реку?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: У тренутку када, чуо сам након што сам дошао у Сувој Реци почели су људи да се врате и причали су да је и Абдулах и много других, јер у Сувој Реци је било убијених људи и по мом мишљењу 25. и 26. март су уско повезани јер је било убијених људи и 25. и људи су то касније причали шта се збивало 25. и управо 25. је убијена и једна девојка Ферат Кучи код доњих гробља насеља Кучи и о том убиству ја сам сазнао 25. марта јер код нас на вече дошла је једна

фамилија из Суве Реке која је напустила кућу, фамилија Хамит Берише, то су наши унуци, значи синови једне наше сестре и њена снаја Садета Кучи нам је причала да је убијена сестра од брата, не сећам се имена, али ћерка Ферата Кучи, њега познајем добро јер смо били иста генерација у школи и она ми је то причала дана 25. марта, боравили су само једно вече ту и одлазили су.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Да ли се Ви придружујете кривичном гоњењу, да ли истичете одштетни захтев?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Госпођо свакако за нас је од већег значаја да знамо о чињеници о месту где се налазе јер могу да кажем слободно ми смо једно 15 пута изашли и у Мердаре да чекамо посмртне остатке али их и данас окренемо главу лево-десно да нешто сазнамо, али на Ваше питање да ли се придружујем, свакако да се придружујем кривичном гоњењу јер тако и заслужују да се кажњавају починиоци тог дела јер су починили једно дело које је нечувено и невиђено у то време и на том месту јер ту је убијено 40 чланова породица Бериша, међу њима 18 деце и сама чињеница да су измасакрирани, убијени, да су изгубљени нестали њихови трагови и данас их не можемо наћи свакако се придружујем гоњењу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Ви познајете оптужене, Ви знате коме овде судимо?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Ја од оптужених, будући да дуже времена радим у Сувој Реци, управо у Општинском суду, шест од оптужених познајем као лица, као особе, не познајем првог оптуженог и оптуженог по имену Чукарић, остале сам познавао и познајем јер ја преко 34 године до времена када се тај случај догодио ја сам имао негде 30 година, односно 25 година рада, познавао сам оптуженог Милорада Нишевића команданта полиције, команданта полиције, његовог заменика, двоје браће Петковић и такође и полицајца Рамиза Папића. Са ни једним од њих нисам никада пио кафу, нисам имао контакта, али била су јавна лица и суд је имао контакта са полицијом јер ја сам једно време био и руководиоца кривичне писарнице до 1990 године тако да сам имао прилику да их познајем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте познавали Бобана Вуксановића?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта је он у то време био?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: За Бобана Вуксановића, видите, јер време је много променило људе, значи датум почетка бомбардовања али не само тада него и раније јер људи који су изгледали да су добри људи променили су се много. Бобана сам много раније познавао, много раније као једног лекара који да тако кажем био је веома привилегован човек могао је улазити у свакој албанској фамилији као лекар и као човек до

одређеног времена. Када кажем до једног времена, кажем до времена када су се односи међуљудски били захладили након 90-их година. Међутим Бобана и након 90-их година је имао тај ауторитет као лекар, кажем као лекар јер је био вредан, пружио је помоћ људима. Ја сам се код њега лечио, односно био сам код њега али касније није показао тај карактер који је имао раније дистанцирао се, имао је сасвим другачији став у односу на ранији став то је мишљење моје за Бобана, Бобана Вуксановића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала лепо. Питања да ли има? Нема питања. Изволите тужиоче.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Сведок је овде говорио детаљно описивао кад је сазнао и кад је шта сазнао, е сад ме интересује то његово прво сазнање, прво сазнање о том масакру и његов одлазак тамо и видео је шта је видео, да ли је било приче у Сувој Реци међу становништвом Суве Реке тих дана 27. или 28., о томе шта се догодило, да ли је чуо неку дискусију, причу било Срба, било Албанаца?

АДВ.ВЕЉКО ЋУРЋИЋ: Приговор. Сведок није био у Сувој Реци 27. и 28.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он је тек јуна дошао.

АДВ.ВЕЉКО ЋУРЋИЋ: Односно од 22. кад је донео.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тако је, од 22. марта, а у Суву Реку је дошао у јуну. Јуна 1999.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Значи тих дана уопште није био?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не. Није био.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Добро, онда немам питања.

НАТАША КАНДИЋ: Ја бих само питала да ли је он нешто чуо да је о том камиону у дворишту Гимназије који је дошао у двориште са лешевима да је било спаљивања помоћу гума аутомобилских, да ли нешто зна о томе?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: О том камиону за којег се каже и да су становници видели некакав необичан дим у дворишту Гимназије, ми смо то чули након повратка, дакле људи који су видели из станова који су поред Балкана, тако се називају балканским становима и истина је да је ту било нешто испаљивано, нисмо нашли неких трагова, били смо отишли ту. Осим тога на питање госпође један дан, рекао сам и раније тих првих дана по повратку у Сувој Реци неки бивши полицајци Косова, који су раније били у полицији и након повратка поново су се активизирали да би пружили неку службу полицијску, позвали су ме и рекли су ми да долазим до пута према селу Пећане и на врху тог пута са леве стране пута била је једна кућа, поред ње један бункер и ту су били нашли један леш, на једној њиви, која је била посађена житом, био је

леш једне жене без одеће, леш је био јасан, недекомпозиран, видели су се и тело и удови, једино је на лицу било тих, није било тих знакова видљивих, било је оштећено лице и покушали сад да нешто не препознајемо, била је сасвим гола, поред тог леша био је један ђебад војни, маслинове боје, то је био један леш са сређеним ноктима како жене држе, два-три прстена, али нисмо нашли трагова што сам ја трагао и у том тренутку дошла је УНМИК-ова полиција и лекари су је понели и у разговору са становништвом и после рата многи људи су нам рекли да након 26. у фабрици «Балкан» видели су један необичан, несвакодневни дим, него да се испаљивало нешто што је необично, тако се тај дим ширио изнад Суве Реке и то су људи и приметили.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате још питања? Немате више. Браниоце немате питања. Оптужени нема питања. Да ли Ви имате још нешто да изјавите?

СВЕДОК ОШТ.ИДРИЗ ХАЦИЈАЈ: Ја немам ништа да додам, немам шта да додам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала Вам лепо господине Хаџијај што сте сведочили, можете да идете. Хоћете молим вас позвати Станковић Сашу сведока. Раде Марковић је присутан али Карлеуша није дошао данас, највероватније ће сутра.

АДВ.ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Судија ја имам предлог.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је то предлог неопходан сада или можемо кад завршимо.

АДВ.ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Јесте, неопходан је због претходног сведока.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хоћете неку примедбу?

АДВ.ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Хтео сам да предложим сведок је говорио о случају кад се вратио после рата и кад је нашао иза куће тамо неке трагове везане за кривично дело, говорио је да је ту било много сниматеља.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим вас лакше мало, немојте тако сви у глас. Изволите.

АДВ.ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Да је то сликано тада и да је о томе изашао текст негде у иностранству у новинама, понудио је и показао је тај текст, везано за то ја сам хтео да предложим да се узме тај материјал од сведока и да се придружи списима предмета.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово мислите сад што је показао?

АДВ.ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Да, јесте, јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је ваш предлог? Добро.

СВЕДОК СТАНКОВИЋ САША

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Станковићу добар дан.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Добар дан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћете нам рећи ваше пуно име и презиме?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Зовем се Саша Станковић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сте рођени?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Рођен сам у Алексинцу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Које године?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: 1971.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од оца?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Мирослава.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где је ваше пребивалиште?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Смедерево.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Улица?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Карађорђева 14.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта сте по занимању?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Војно лице.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Позвани сте у својству сведока, као сведок дужни сте да говорите истину, нисте дужни да одговарате на питања уколико би одговорима себе или неког вашег блиског сродника изложили тешкој срамоти, знатној материјалној штети или пак кривичном гоњењу. Ја бих вас замолила да прочитате текст заклетве који се налази испред вас.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Заклињем се да ћу о свему што пред судом будем питан говорити само истину и да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала лепо.

Сведок упозорен, опоменут, заклет па изјави:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Станковићу позвани сте да нам прокоментаришете начин рада након што сте добили ваздушни снимак града Суве Реке. дакле налог суда је био да уколико сте у могућности доставите податке о раздаљини између полицијске станице и објекта који се налази на овом рештанском путу у улици Милентија Поповића бб, а која вам је тачно обележена на снимку, дакле и једна и друга локација и између звоника цркве Светих апостола Петра и Павла у Сувој Речи и објекта такође који се налази на овом рештанском путу. Па нам објасните какав је систем рада био, на који начин сте ви то успели да измерите ту раздаљину?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Добро. Ја нећу много да улазим сад баш у неке стручне детаље, али суштина је значи у следећем била, ми имамо у нашој архиви снимак, да кажем који је најсвежији а то подразумева да је снимак из '82.године. Када сам тај снимак користио на њему сам видео да значи неких објеката нема, изграђени су значи након '82.године, са интернета имате могућност да скинете снимке са «Гугле-рта» и значи ја сам то искористио и сад следећи поступак је да ви значи поентирате тачке на снимку карактеристичне детаље са детаљима који су на карти, због чега, карта је геореференцирана то значи да свака тачка на карти има координату а то опет омогућава да се врше разна мерења. Значи тим поступком, значи поентирањем тачака на карти са детаљима, истим детаљима на снимку, снимак је геореференциран, то значи да сад снимак има, свака тачка снимка има координату. Што кажем, опет омогућава да се касније раде разна мерења. У овом смислу то су значи биле раздаљине, ми смо добили по вашем захтеву један панорамски снимак из ваздуха, не знам како је начињен, није битно, где су заокружени ови детаљи. Видим да је црква овде срушена или у изградњи не знам о чему је, СУП је овде заокружен али он је буквално ван да кажем види се само делом где је назначен и овај објекат који је био интересантан у тој улици, већ је наведено.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Милентија Поповића.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Е да. Практично значи имао сам снимак, геоференцију, имао сам детаље који се налазе на овој сцени «Гугле-рта» а не на нашем снимку, значи могло сам отприлике да позиционирам те објекте и на основу тога кажем, пошто је снимак геоференциран софтер сам наравно избацује раздаљине и то су те раздаљине које су дате овде у табели са неким нивоом тачности због начина како је тај снимак геоференциран, јер најбоље је када се на терену обележе тачке и на тај начин је снимак и веће тачности испод метра, али значи са овим како је сад, са подацима које смо имали отприлике то је та нека тачност плус-минус 25 метара, а ове су раздаљине овде које су већ дате, значи између полицијске станице и тог објекта је отприлике 156-155 метара, између цркве и објекта је приближно 130 метара, и између полицијске станице и објекта, односно пардон између полицијске станице и цркве отприлике исто 130 метара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е сад, овде сте написали 127,79 али то ви идете сад плус-минус, јел тако, плус 25?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Па добро, не, не, ја сам само сад заокруживао док сам то говорио, значи ово су да кажем, али знате сад како је то, ја сам позиционирао рецимо, успоставио сам да кажем тачку отприлике где је тај објекат. Сад објекат је велики 10, 15, 20 метара, сад да ли сам ја стао овде или тамо, то је тих аутоматских 5-6 метара лево

десно, значи ви не можете тачно да позиционирате. Да сам баш имао да сам каже, угао куће онда бих ја тачно стао на угао рецимо, зграде, објекта није битно и онда би то било у том смислу тачно. Значи ове вредности треба прихватити са неком тачношћу плус-минус 25 метара, али мислим да су то ипак те неке да кажем релевантне вредности за те раздаљине које су у табели, значи овде, ако имате, сад не знам дали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала лепо. Питања? Нема. Тужиоче изволите. Да ли ви имате питања? Не. Адвокат Дозет.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ја бих молио само да се сведок изјасни које је он стручне изобразбе?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Значи ја сам војно лице, рекао сам, по чину сам мајор, тренутно сам на функцији коректора у фотогеометријском одељењу Војно географског института, дипломирани инжењер геодезије, значи то је неко.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли с обзиром да је војно лице, да ли постоје сазнања о некаквој табели препознатљивости особе или оруђа, оружја у односу на некакву раздаљину?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Постоје могућности наравно, све зависи од.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не, да ли постоји некаква званична табела о препознатљивости лица и објекта?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Па не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па имамо ми ту табелу, добили смо.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Та табела очигледно није то о чему ја причам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е онда нам објасните господине Дозет да би и ја разумела о чему ви причате.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Не знам у ком смислу сад та табела?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мислим, не можете тако разговарати.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли постоји у било ком војном правилу да ви имате сазнања о томе на ком одстојању просечан војник препознаје лице некаквог просечног изгледа?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Па колико ја знам тако нешто не постоји. Не, значи мени није познато, само то могу да.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Вама није познато шта, да постоји нека табела?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Да постоји нека табела која одређује да је тачно дефинисано одстојање где човек може да препозна јасно лик, мислим то, чак и није нека војна ствар то, мислим, ето, није ми познато.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. И то је табела о којој сте ви говорили господине Дозет, ово нема везе са овом таблицом видљивости и чујности, јел тако? Само објасните.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Судија ја сам чуо приликом уласка господина у судницу да је господин сведок и ја га као сведока питам да ли има сазнања, да ли постоји таква табела или не, човек каже нема сазнања и ја немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: За коју табелу?

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Табелу у којој би писало да ли војник другог војника препознаје на 5, 15, или 115 или 1115 метара, дакле ја питам да ли човек зна, човек каже не зна, ја кажем хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро он то не зна, али то не значи да не постоји.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: То да, кажем према мојим сазнањима ја не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала лепо, изволите.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Молим вас, ја бих волео да нам сведок покаже на том снимку испред вас је тако, ту нема цркве и звоника?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Не.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Да нам обележите шта су рушевине цркве а шта су рушевине звоника?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: То ја сад не могу, значи зато сам и реко, објекти су такви да сам ја стао отприлике где се то налази, тако да значи ове рушевине, ја не знам где је шта.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Молим вас, ви сте нама рекли да сте кад сте почели да радите узели план, карту.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Да.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Катастарску Суве Реке и да је у њој уцртана црква и да је у њој уцртан и звоник и објекти које вам је суд тражио.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Да.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: И онда сте са гугла скинули фотографију.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Да, да.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Обајснићу вам.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Да, да, рекао је с «Гугла» је скинуо фотографију, знам шта је скинуо, а ево снимак јел тако, одозго па сте га зумирали, па цртеж, па сте добили то што сте добили. И сад вас ја питам, упоређујући катастарски план и ову фотографију, да ли можете да нам кажете шта је црква а шта је торањ?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Значи са овога снимка не, али са карте да. То значи ово је сад снимак који је коришћен, значи не овај, него овај са гугла, он је геореференциран. Значи кад се он преклопи са картом они су идентични да кажем са неком тачношћу и сад ви на карти имате податак, јер на карти је нацртан баш.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Ништа вас не питам компликовано, јел би ви могли нама сад све то што сте ми рекли.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: На овом снимку не могу, значи ово све што је значи.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Не на том, нисам вас питао на том, него на овом, на том.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Том? На овом не, значи ово су рушевине.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: А на ком би могли да нам кажете?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Па једино.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Па добро, али која је рушевина која, пошто сте стручњак за то, према карти и да упоредите и рушевину да кажете требало би ово да буде торањ а ово црква, није ми јасно да је то толико компликовано, имате све елементе?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Па у реду, значи ово јесте црква.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Које?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Ово овде јесте црква, то јесте црква, али где је звоник, ја то не могу да кажем било је срушено, схватате.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Али да ли је у карти катастра уписан звоник као посебан објекат?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Тако је, тако је, наравно, али кажем имате сад ту један ниво тачности, рецимо пошто је то сад локализовано.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: А плус-минус 25 метара?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Не, асд је то већ много мање, значи да кажем локализовано око те тачке, то је могло рецимо плус-минус 10 метара, значи ја могу да кажем то је сад ту, отприлике, а не могу да кажем да је то сад баш ту.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Па зато вас и питам отприлике?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Па ево, то је онда.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Ми не можемо да утврдимо овде шта је прво а шта је друго у односу на полицијску станицу, бар тако да нам одредите.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Па онда у реду, ето ја могу да кажем овде црква.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Шта ви мислите?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Па то је сигурно, нема шта.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Молим?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: То је црква.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: А шта је звоник?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Па не могу да кажем где је звоник кад га нема.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: А јел има она друга, јел можемо да добијемо ону другу имамо у боји нешто, не знам да ли је иста.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На коју мислите, имамо толико.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Ми смо добили у боји, ово је само фотокопија, значи ја немам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дајте у оригиналу оно што смо ми добили.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Или ово јуче што је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево, сад ћемо вам показати, ви сте добили ону у.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: У боји.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У колору, јесте.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Да, то је то.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Уопште не разумем шта ми сада утврђујемо кад ништа није спорно, сви окривљени су сагласни шта је црква шта је звоник. Сви сведоци који су били су нам објаснили шта је црква шта је звоник. И шта је сад спорно, осим губљења времена.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Ја се извињавам није тачно да смо утврдили, јел имамо, не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тачно је, тачно је.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: На овим фотографијама где нема цркве и звоника ја тврдим да је јуче први сведок који је, односно јуче је други био да је на различитим сликама показао различита места за цркву и звоник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ђурђићу што ви тврдите то је сасвим нешто друго, али је објашњено.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Добро, али ја зато питам, пошто имамо вештака.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим вас сачекајте. Ако је речено она већа гомила да би то била црква а мања гомила је звоник.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Молим вас, ви одбијте мој предлог, ја сматрам да је спорно, с обзиром да на лицу места не постоје црква и торањ, а да на плану катастарском који је радио виштак постоје, ја га питам, а ви одбијте, да нам каже с обзиром да је радио вештачки налаз а не, овај сведок, да нам каже да ли може да нам на основу тога сада помогне и каже шта је црква а шта торањ.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па рекао је да не може, не може, како може да тврди шта је.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Не могу ја, то је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте одговорили на питање суда, тражене су вам раздаљине између објекта, цркве, ја не видим шта је ту спорно. Да ли одбрана има још питања? Да ли имате још, нема питања. Изволите оптужени Чукарић.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Господине Станковићу, ви сте прокоментарисали скицу Суве Реке, ја бих молио судско веће да ми достави ону таблицу што је добило за препознавање лица.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Прво да чујем питање господине Чукарићу, јер поставите питање везано за шта је сведок радио а не нешто друго што му није био задатак.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Сведок се овде представио као експерт војни за тако нешто, па сигурно му је познато то је војна таблица, да ли је то таблица препознавања лица или оруђа, да се изјасни.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, одбија се одговор.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Значи постоји, вероватно могућност тако нешто да постоји, мени иначе то није познато, ја се бавим неким другим стварима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте одговарати док вам ја не дам дозволу, ви сте већ то рекли.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Госпођо председавајућа, ја бих ово вама дао прво да видите па да предочим сведоку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Везано за ово што нам је дао налаз?

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Да, везано за његову струку и.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, везано за налаз овај који смо ми дали да нам одреди раздаљине, само ако имате везано за то, иначе друго није био задатак сведока.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: А да ли би он само погледао ово је војна, да ли је ово таблица препознавања лица и да појасни да ли?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, одбија се, одбија се. Он је позван у својству сведока да прокоментарише начин на који је то радио и како је дошао до тих раздаљина.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: А да ли би могао овако да се изјасни, ја ћу сведока да замолим, господине Саша, ви сте стручњак ајмо овако реално да говоримо да ли би сте ви препознали лице у униформи на 50 метара?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не може то, не одбија се одговор, немојте одговарати уопште.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Госпођо председавајућа, овде је генерал Делић јасно говорио о таквим таблицама и лепо је, има тамо у списе, ја ћу то да нађем ако треба која таблица је меродавна Закону за препознавање лица а која за оруђе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Чукарићу то није за сведока, прокоментаришите само ово што смо ми добили од Војно географског института.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Али оваквог стручњака би требали искористити баш због прецизности.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, само оно што му је био задатак. Изволите.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Јер овде смо добили, ако могу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ја се опет враћам на некакву форму, ви сте представили господина као сведока не као вештака, као сведока можемо питати на све околности које се односе на предмет, дакле не вештака, дакле ви сте га представили као сведока.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Позван је само да прокоментарише свој рад. Молим вас, молим вас.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Сведок.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тачно је да је сведок, али само везано за његов рад.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Судија на ваше питање сваки оштећени, на ваше питање које се одговара са да или не, ви дозвољавате да се говори десет минута, ово је врло конкретно, врло једноставно питање на које ће овај сведок или вештака одговорити са да или не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Дозет одбија се ваш предлог. Изволите.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Почео сам лепо да објашњавам у вези генерала Делића кад је овде сведочио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, ово није за сведока, само везано за ово што нам је доставио, везано за ову мапу, за раздаљине, само везано за то можете.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Па у томе је, везано за раздаљине, управо сте сад рекли, ако је то везано за раздаљине и за препознавања, лепо у оном што смо добили ту пише везано за раздаљине и препознавања, ако је то да утврдимо, да искористимо овог сведока, на томе пише.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А шта бисте ви да искористите сведока ако сведок каже нису ми познате уопште ове таблице видљивости и чујности и шта бисте сад искористили сведока.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Сведок је овде изјаснио се да је војно лице и да је стручњак и онда смо са том таблицом, сигурно мора му бит познато и желео бих.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Чукарићу, јел имате друго неко питање?

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Ја не знам како да апелујем да се то појасни а лепо је генерал Делић рекао где можемо добити прецизно препознавање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да ли имате конкретно питање да не држимо сведока, да ли имате конкретно питање за овај рад.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Па сва питања која су усмерена овоме сведоку мени су ускраћена. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала лепо. Да ли има неко још од оптужених? Нема нико више питања. Господине Станковићу ви долазите из Смедерева?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Смедерева, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тражите трошкове доласка јел тако, за два дана, ви сте јуче и данас?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Да, био сам али добро, нема потребе, није нешто карта до Смедерева.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел тражите трошкове или не тражите?

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не тражите трошкове. Хвала вам лепо што сте сведочили можете ићи.

СВЕДОК САША СТАНКОВИЋ: Хвала.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Председнице само, молим вас, немам ништа у односу на сведока, али имам у односу на поступак. Ми смо сведока Станковића овде саслушали као сведока и упозорен је као сведок, по мом мишљењу он је овде саслушаван као стручњак, као вештак, а то није био и сматрам да сведок није могао да се изјашњава о околностима о којима је овде сведочио, према томе предлажем да сада пошто сте ви сматрали да треба да се изведе доказ да се утврде те раздаљине, да се одреди вештачење утврђивања ових раздаљина и да се одреди или институција или индивидуалан вештак који ће моћи то да уради и да буде, да да овде свој исказ. Овај човек је вероватно има нека знања, он је геодета, војно је лице, геометар, али он је сведок, мислим да ово нису питања која се сведочењем утврђују него вештачењем, само тај приговор стављам.

Бранилац оптуженог Јовановић Ненада адвокат Вељко Ђурђић предлаже да се одреди вештачење или преко институције или преко конкретно одређеног вештака ради одређивања раздаљине предметних објеката.

Одлука ће бити донета накнадно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сад ћемо направити паузу од 20 минута ради одмора.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Одређује се пауза ради одмора 20 минута.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала седите.

Настављено у 12,20 часова.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Позовите молим вас сведока Радета Марковића. Добар дан господине Марковићу, хоћете укључити микрофон, молим вас. Хоћете рећи ваше пуно име и презиме?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Марковић Радомир.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте рођени које године и где сте рођени?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: 11.08.1946.године у Лукавцу у Босни.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где је ваше последње пребивалиште?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Централни затвор.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пријављено, мислим на кућну адресу?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Жарковачка 48.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Шта сте по занимању?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Правник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Марковићу, позвани сте у својству сведока, као сведок дужни сте да говорите истину, давање лажног исказа је кривично дело, нисте дужни да одговарате на питања уколико би одговорима себе или неког вашег блиског сродника изложили тешкој срамоти, знатној материјалној штети или пак кривичном гоњењу. Да ли вам је то јасно. Ја бих вас замолила да прочитате текст заклетве који се налази испред вас. Можете и да понављате замном ако вам је лакше.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Заклињем се да ћу о свему што пред судом будем питан говорити само истину и да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала лепо.

Сведок упозорен, опоменут, заклет па изјави:

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Интересује нас март '99.године, на ком положају сте ви били и где сте се налазили у том периоду?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Тад сам био начелник Ресора државне безбедности, налазио сам се у Београду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците, као начелник Ресора државне безбедности, као човек који је вероватно један од најбоље информисаних, да ли сте добијали извештаје са Косова конкретно Призрен, Сува Река, када сте добијали те извештаје, да ли су то били дневни извештаји, које садржине, од почетка 24.марта '99.године, тачније од почетка бомбардовања?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Па била је веома отежана комуникација знате, када је почело то бомбардовање малтене скоро никаква комуникација више није постојала зато што су те линије прекинуте, уништене вероватно, била је некаква периодично некаква

веза телефонска се могла остварити, али ја више нисам знао ни кога ни где да зовем, зато што су они сви били измештени и раније везе нису више функционисале, тако да је то све остављено на ономе да се нама неко јави, то јест не директно мени, зато што ни центар Државне безбедности више није био на локацији. Ви знате да је први дан бомбардовања зграда уништена, такође да је 90% објеката Ресора државне безбедности уништено, да је цела служба била дислоцирана на више места, ја чак више не знам ни која су то, знам неколико кључних места, а да сам ја са неким најужим тим руководством мењао локацију на сваких 7 дана. Тако да комуникација са људима на Косову је била крајње отежана или никаква у том периоду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да јасно да је била отежана, али да ли сте уопште било на који начин имали комуникацију да видите, да прикупите неке безбедносне податке, да вам саопште шта се дешава на Косову, шта се дешава у Призрену, Приштини, ја не знам у Сувој Реци био деташман јел тако, да ли имате то сазнање?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, ја чак не знам шта је било у Сувој Реци верујте да нисам сигуран уопште шта је било у Сувој Реци. Комуникација са Ресором државне безбедности ишла је преко Приштине, у Приштини је био радник – представник који је буквално на један начин обједињавао Службу државне безбедности на Косову и све је ишло преко њега па онда ка центру Ресора тј. опет не директно на центар него по линијама послова по којима је он сматрао да ту информацију треба упутити. Нормално да је до тада ишла једна периодична информација о стању на Косову зато што је Ресор државне безбедности писао информацију дневну информацију, али она није увек обухватала и дешавања на Косову осим ако је нешто било толико битно да је тај наш деташман у Приштини сматрао да треба да извести о томе па је онда то ишло у информацију или не, тако да то није била дневна нити устаљена, него једна периодична информација која је зависила више од сазнања и процене тог човека у Приштини да ли треба извести или не извести централу или начелство.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја сам Вам споменула у једном моменту Суву Реку, ја не знам да ли Ви знате због чега сте позвани овде, овде је предмет суђења тзв. случај «Сува Река».

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, знам, знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Знате, упознати сте?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Знам, па чим сам позван да је то то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да. Да ли можете да кажете да ли сте у том временском периоду, дакле од почетка бомбардовања од 24. марта 1999 године, боравили на Косову?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У смислу да обиђете јединице?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, не, нисам, од почетка бомбардовања нисам боравио на Косову. Ја сам био ваљда па можда једно два-три пута све у свему и то у пратњи министра кад је он обилазио и држао некакве састанке чисто у некаквој пратњи без икакве надлежности или функције, нити неког мог посебног чињења.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли Вам је познато и ако Вам је познато, кад Вам је познато, да је у Сувој Реци било масовно страдање цивила 26. марта 1999 године, да је страдала једна велика породица Бериша?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја сам то госпођо председнице чуо тек у затвору. Знате да сам ја лишен слободе 24. фебруара 2001 године, до тада ништа о томе нисам чуо, тек у затвору кад је то почело да се појављује у штампи, не знам одакле је та прва информација дошла да ли из Хага, да ли одавде, не могу више да се сетим, тек сам онда и ја прочитао нешто о томе, пре тога ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте Ви били саслушани од стране хашких истражитеља везано за случај рецимо пронађених масовних гробница?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте. Шта знате да нам кажете о томе

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Са мном је први разговор на ту тему обавио Зоран Стијовић, он је бивши, не знам да ли и садашњи радник Ресора државне безбедности и он ме је питао у неком периоду, ја више не могу да се сетим када је то било али мислим 2001 године, да ли нешто знам о томе и шта знам и ја сам му рекао да онолико колико сам прочитао у новинама толико знам, коментарисали смо заједно тај догађај, мислим да је и он дао некакву изјаву истражном судији Суда за ратне злочине у вези свега па и тога, не сећам се када, мислим 2003 године, покушавам мало ми је побркано време, али тек тада од њега сам то сазнао и наш коментар, мој коментар на то је био да је то мени несхватљиво, једноставно и да стварно нисам имао никаква сазнања о томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Дакле Ви кажете 24. фебруара 2001. сте лишени слободе?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: До тог дана ништа Вам није било познато, нико са Вама није разговарао?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, апсолутно нико ништа, јер видите немогуће је да зна само нешто начелник Службе, пошта не иде директно на моје руке, иде по линији послова па онда ти помоћници погледају, отворе, виде да ли је то уопште нешто што би требало упознати или не начелнике, а у супротном ја бих читао хиљаде страница дневно што је немогуће ни физички чинити, тако да ово што Вам ја

кажем вероватно да неко зна у Служби да је то била некаква информација постојала је, верујте да би после 05. октобра била објављена на свим телевизијама и свим новинама јер су се утркивали ко ће шта рећи и што јесте и што није.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли можете да се изјасните везано за исељавања која су кренула на Косову, да ли сте тад добили ту неку информацију, када је почело то исељавање и како је дошло до тога, да ли је то било организовано, да ли можете нешто да се изјасните?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јесам, јесам, о томе сам разговарао и са хашким истражитељима на ту тему и ја не могу сада тачно да се сетим то је, кад је, вероватно опет да је то било везано за почетак бомбардовања, да, добио сам информацију да се крећу колоне према македонској и према албанској граници тад сам контактирао Лукић, генерала Лукића, и овај, питао га да ли је та информација тачна или је дошла преко, преко наших канала некаквих, он је рекао да јесте и овај рекао сам да то у сваком случају треба да се заустави на било који начин. Рекао је да он не може то, да није овлашћен, после тога сам звао Шаиновића, рекао сам њему да је то на било који начин се труде да покушају да се то заустави, он је рекао учиниће све и после сам чуо опет преко наших канала да је учињено шта је могло да буде учињено да се то заустави у смислу да се људи врате, да им се гарантује безбедност, да им се пружи медицинска помоћ, храна и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли Вам је дао неко објашњење, мислите кад сте рекли Лукић, мислите на Сретена Лукића?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јесте, на Сретена Лукића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, да ли Вам је дао неко објашњење због чега је кренула то колона и зашто се људи исељавају?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, ја и он нисмо о томе, зато што су и те везе биле крајње онако две речи знате, а и постоји некакав принцип у комуникацији отвореним линијама да се не говори ништа више од онога што је неопходно. Ми више нисмо имали никакву безбедну линију и моја сазнања после тога су била да је више узрока било исељавању, један је био неког страха сигурно од бомбардовања, он је био и овде присутан према томе и овде су људи бежали које куда из Београда. Други је био што су, то су сазнања Службе знате, други је био што су припадници ОВК инсистирали на покретању живља албанског са Косова јер би на тај начин се стекли услови за некаку хуманитарну катастрофу и отворило многе могућности за интервенцију на Косову које су планиране само је требало да се нађе повод као што знате да је било много тога што се издешавало на Косову што је створено вештачки да би се направио некакав повод за интервенцију и трећи је сигурно био један од разлога што овај, се нико томе није одупирао посебно у смислу

не смете и не можете и никакве гаранције нису постојале у том хаосу да би се могло конкретно нешто предузети што би резултирало некаквим квалитетом тако да су то више ја мислим услова који су се створили у једном периоду који су те људе покренули. Не може се говорити о једном нити о томе да је, ја једино што сам сигуран знам да није постојало никакво наређење у том смислу да се, овај, протерује албански живаљ са Косова, ја за такво наређење не знам, ја га никада нисам примио нити сам чуо икога да је рекао да је добио такво наређење.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На ком нивоу су се одржавали састанци? Да ли сте Ви били на састанцима министарстава, како је то деловало?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Где на Косову или овде?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На Косову.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: На Косову?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На Косову да.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Министар је позивао своје сараднике, ту је био присутан начелник Ресора јавне безбедности Ђорђевић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Властимир?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Властимир да, врло често је ту био Сретен, Обрад Сретеновић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Обрад Стевановић?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Стевановић, Стевановић да. Он, по линији криминалитета неко, начелник Управе можда то је био мислим Драган Илић генерал.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте имали такав неки састанак уочи бомбардовања?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Где на Косову?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: На Косову.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте имали?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја нисам био на Косову уочи бомбардовања и овај, не могу да се одредим кад је био последњи састанак, знате максимално колико се трудим мени је мало то време померено.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја покушавам да Вас мало орјентишем па Вам дајем почетак бомбардовања 24. марта 1999 године, да ли можете да се присетите да ли је значи до тог времена, уочи бомбардовања, ипак јел тако проглашена је прво непосредна ратна опасност, да ли је уопште било неких разговора, рецимо да ли је било разговора како поступати са цивилима у случају бомбардовања?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није било?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, не. Никакав такав, ја нисам имао никакав утицај на операције, на оперативно поступање на Косову, ја сам прикупљао информације од службе, тако да није ми било битно да ја знам шта ће се дешавати. То се дешавало отприлике на нивоу јавне безбедности и војске тадашње, они су имали некакве контакте и сва оперативна дејства су се отприлике ту међу њима договарала. Ни информација о томе није ишла Ресору јер се сматра да Ресор државне безбедности нема никакве везе са некаквим таквим поступањима борбеним акцијама или не знам ни ја већ како се то тумачи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате сазнање, што кажете да Вам је познатао да су се колоне кретале, напуштале Косово, да ли Ви имате сазнање и да ли се вршио попис становништва које је напустило Косово?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Немам никаква сазнања о томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, никаква. Не знам уопште како су се понашали да ли су их уопште легитимисали, пуштали, узимали документа, не знам ништа о томе апсолутно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви сте позвани фактички овде као сведок, предлог је тужиоца био да се прочитају Ваши искази које сте дали Хашком трибуналу.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Међутим сматрајући да сте Ви овде у Београду Веће је дошло до становишта да Вас треба непосредно саслушати, е сад ја не знам да ли питања има? Питања нема. Изволите тужиоче.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Како је изгледао тај ланац извештавања, ето рецимо из Суве Реке до Вас?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: У принципу нема никаквог директног извештавања него преко тог, ја не могу да се сетим, мислим Давид Гајић да је био у то време испред, некакав деташман на Косову са седиштем у Приштини и да је он прикупљао информације па је он процењивао шта од тих информација треба или не треба проследити и коме.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А како су информације до њега долазиле?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Па ваљда су, претпостављам да су били упућени ти деташмани на њега, на Косову, то мислим.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Сува Река је у близини Призрена, па да ли сад тај, то извештавање иде директно Сува Река?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, ја верујем да иде прво Призрен, па онда да, увек иде од мањег ка нижем, некакве хијерархије су ту и то би било некакво прескакање у хијерархијском ланцу и претпостављам да иде прво у Призрен па из Призрена ка Приштини.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јесу ли ти извештаји дневни били?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, нису били дневни него по некаквом догађању.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Какве су то информације које су, ето да пођем од Вас, које су стизале до Вас са Косова, какве врсте су то информације, о каквим догађајима?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: То задире већ у.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не морате, не морате.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: У један други, мислим у државну тајну, то ја нити сам овлашћен нити смем.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Неки пример који није тако битан?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Нормално нема небитних примера, небитан не дође до мене знате. Нажалост ни битни нису долазили у томе је проблем.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па управо зато сам.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Знам шта хоћете, да Вам олакшам и Вама и мени да се не мучимо и ми и Веће, проблем је у томе што нема никакве гаранције да је све оно што се десило дошло и као информација, никакве гаранције о томе, нормално ако постоји некакав материјални траг, а зна се како долази извештај у Службу, он мора бити писмен, он мора бити заведен, ту ништа не иде онако успут и мора постојати некакав траг о свему томе да ли је дошло и шта је дошло и ко је послао и коме је послао и шта је учињено после са тим, у принципу то тако треба да функционише.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли знате нешто о неком Штабу за Косово и Метохију који се налази у Приштини у то доба?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, не знам ни за какав Штаб јер званично никада није речено да је формиран некакав Штаб, али је у Приштини био деташман испред Јавне безбедности Сретен Лукић и овај, све то што се догађало око функционисања припадника Ресора јавне безбедности на Косову он је имао сазнања о свему томе, сад да ли је он имао наредбодавну функцију или је он имао некакву координациону функцију ја не знам и нисам учествовао у томе.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А да ли је Служба државне безбедности имала свог представника у том Штабу?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јесте имала је, то је био Давид Гајић је био мислим у то време, он је био, после њега је, не знам, мислим да сам прочитао у новинама, после њега је дошао други, ја не могу да се сетим како се зове, стварно не могу да се сетим, можда неко зна па ако ми каже име ја, ја бих могао да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Нешто смо чули, неко име Миша Вилотић?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Миша Вилотић, Миша Вилотић јесте Миша Вилотић.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А не знате до кад је то?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Па Миша Вилотић је био онда до краја.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Али од кад, од кад?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Е па то не могу да се сетим, то не знам стварно кад је, кад је замењен Гајић.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ово је доба 26. март, значи два дана после бомбардовања?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не могу да се сетим уопште, овај, кад је замењен, стварно не могу, али мора то ту негде постојати у некаквим списима.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јел има у списима Службе државне безбедности ко је био члан тог Штаба испред Службе?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, у државној не, а у Јавној сигурно, пошто је то њихов, њихова организација и ту су били упућени сви припадници Јавне безбедности који су учествовали доле у тим акцијама на Косову, значи то је, у принципу би о свему томе највише и најбоље рекао Ђорђевић и Стевановић, они су некако највише контаката имали са тим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А шта је био Обрад Стевановић у то време?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја колико се сећам он је био некакав командант некаквих, неког, да ли сте то звало ПЈП или тако нешто слично, е сад да ли је званично он то био или је он то радио опет не знам јер ја нисам никад видео постављење нити решење знате без неког написменог ви можете да кажете ја то нисам али ако нешто радиш или ако имаш некакву комуникацију, ја се сећам да је он знао доста о томе знате, да су он и Ђорђевић били врло блиски сарадници и да ако се ишта ту, сасвим је свеједно било да ли је један или други у тим комуникацијама везаним за некакво оперативно поступање припадника Јавне безбедности на Косову, са Државном нису имали везе никакве.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, он је био овде саслушан, он је говорио да је раније био 1998 године командант ПЈП-а.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не, али ово је питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само сачекајте да ја поставим питање. Интересује ме везано за Обрада Стевановића, да ли сте Ви имали контакте са њим?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Када?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тад у то време.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: У то време?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, јел он је био помоћник министра јел тако?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Треба да, ја мислим да је био помоћник министра или је био помоћник начелника Ресора јавне

безбедности или помоћник министра, то опет не могу да се сетим. Некакве посебне контакте ја са њим нисам имао јер ако сам ишта требао преко Ресора јавне безбедности био сам упућен на Ђорђевића, то је обавезно у тим контактима, тако да са њим нисам имао неке посебне директне контакте осим што сам га виђао на неким састанцима кад се, овај, на колегијумима где се, на сваком колегијуму министра је био присутан и он најчешће и кад се поготово кад је тема била Косова да је, овај, реферисао врло често, значи да је имао некаква сазнања, да ли је он био на некакој функцији помоћника, Ђорђевићевог заменика или не знам, тако да су се њих двојица ту мењали јер немогуће је да један човек покрије и овде и тамо све време, претпостављам да је то тако функционисало.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А да ли је било уобичајено да неко ко није формално постављен на неку функцију да обавља ту функцију? Ви кажете није постојао конкретан вероватно акт о постављењу, а да ли је уобичајено да ако нема формалног акта о постављењу на неку функцију да некоме усмено се каже ти ћеш обављати то и то?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Може, па министар може да вас, да вам нареди да радите било шта, значи директно наређење министра иди изврши тај и тај посао и ти иако нема везе са твојим Ресором или оним послом што си радио дужан да си да одеш да обавиш то или да одбијеш, а последице већ какве су такве су.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите наставите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па за Вас као начелника Службе државне безбедности шта је био Обрад Стевановић тад?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Па верујте ми да сад, ја стварно не знам шта је био али знам да је био у функцији командовања некаквог командовања и руковођења једним делом униформисаног дела припадника Министарства унутрашњих послова.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Који се зове?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Па да ли је то био ПЈП или се некако другачије звао, знате шта ја стварно те краћенице.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: ПЈП – Посебне јединице полиције.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Могло би да се тако или функцији бригаде полиције или Посебне јединице полиције, ја стварно не могу сад да Вам то дефинишем прецизно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Чули сте за ове гробнице у Батајници један и два, коме припада то земљиште?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: То земљиште?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да, 13. јули, 13. мај.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: То је база, то је центар специјалне, Јединице за специјалне, ове како се зове САЈ-а, значи припада Јавној

безбедности, Специјалној антитерористичкој јединици мислим или како већ САЈ у преводу, тако Специјалне антитерористичке јединице, ваљда тако некако, припадају Јавној безбедности.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А ко је, ко је био на челу тих Антитерористичких јединица?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Тада?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да, ако се сећате.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Био је до пред само бомбардовање мислим да је био Живко Трајковић и он је ваљда смењен некако, не или је, не, био је и за време, он је после бомбардовања смењен, после, он је смењен негде, не, не, да, да после, после, негде пред 05. октобар тамо, овај 2000. и.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А ко је испред тих јединица био и ако је био у Штабу у Приштини?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Па он је био ваљда.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Он?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А да ли је још неко од људи који су били под вашом командом или ко је вама био надређен био члан Штаба?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је Улемек био члан Штаба?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не. Нити је био члан колегијума Ресора државне безбедности нити је био члан Штаба, он је у то време, да појаснимо у то време он био под командом и ингеренцијом Ресора јавне безбедности, значи није чак у време операција на Косову био под мојом командом, него под командом Ресора јавне безбедности, а после да ли је то било формално или није, знам да је војска преузела некакве ингеренције доле, да ли је то спроведено до краја или није ја то не знам, али знам да је био некакав налог да ће војска преузети команду и над јединица Ресора јавне безбедности и то ваљда у тим ратним дејствима иде тако по Уставу или већ ко то потписује, али Улемек није био члан Штаба и није био под командом Ресора државне безбедности у време његовог дејствовања на Косову од кад сам ја начелник Службе, пре мене не знам. Другачије је било постављено зато што кад сам ја Ресор је у саставу Министарства унутрашњих послова, а пре тога је то било некако другачије.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кажете да до Вас није дошла информација везана за ово страдање 49 Албанаца у Сувој Реци 26. марта 1999., а да ли сте нешто чули о преношењу тела тих људи?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: О томе са причао и сад и рекао сам госпођи председници искључиво сам чуо онда кад је то откривено у Батајници и кад је почело да се пише онда сам чуо и одмах је дотрчао до

мене тај Стијовић мученик и овај, право да Вам кажем заједно смо се онако добро зачудили свему томе јер ја то не могу да објасним ни на један логичан начин, мислим то је нешто несхватљиво и мени је.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ево овако и ми овде се четири године мучимо око тога, како је могуће да се толики пут пређе, да се изађе са територије Косова кад знамо да је за излазак било ког возила била потребна дозвола, а камоли камиона пуног тела да то прође пола Србије и буде сахрањено у Београду, а да о томе начелник Службе државне безбедности не зна ништа?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Па ја бих волео да сам свезнајући знате, многе ствари се можда не би догодиле да сам имао све информације на време. Верујте да, не очекујте од мене да оправдам тако нешто, али нас двојица можемо само да заједно размишљамо како је то могуће, ја Вас убеђујем, не знам, ја могу само да Вам кажем, под заклетвом сам овде, да ја нажалост нисам знао, нажалост да сам знао највероватније бих, овај, било шта учинио или би приметио да је то лудост или да се то мора објаснити на неки начин, нисам знао, као што сам реаговао на оно кад сам чуо да се крећу те избеглице мучене јер ја међу тим албанским живљем нисам доживљавао све као терористе, тамо је било људи који су били крајње коректни и сарађивали су и ја мислим да их није то руководство ОВК-а гонило на, на овај, на један потпуно неадекватан начин ка том циљу који су сад ево донекле и остварили и да би ми имали потпуно другу ситуацију на Косову која би се завршила на један миран начин јер треба раздвојити те људе од терориста јел тако, ја говорим само о терористима као непријатељима државе, а не о албанском живљу или шиптарском како се они називају и у сваком случају да би те колоне избеглица сам желео и да сачувамо даље, овај, њима је објашњено мушкарци колико сам имао информацију кад пређу границу добијају пушку и враћају се назад, значи то није оно сад си прешао границу па си сад сигуран да ћеш тамо добити смештај, стан и храну па ће ти бити фино, него пушку па у бој, а он да је хтео он би већ ратовао зато што је притисак тих терориста албанских био или дај сина у ОВК-а или дај паре или већ ако недаш једно или друго онда су следиле некакве репекусије према тим људима па су многи чинили то и под притиском и присилом, а не добровољно и ту треба стварно правити једну разлику између оних људи који су били терористи и зликовци од ових других.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Управо зато, овај, велика је срамота нанета па Вас ја ето питам да нам помогнете ако Ви као начелник службе нисте били о томе обавештени, како је то било могуће, ко је то могао да уради и то да уради на такав начин и да то од Вас сакрије?

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЋИЋ: Приговор молим вас на овакво питање како је, шта би било, кад је било и шта би мислио, хипотетичко да закључује сведок, апсолутно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не спада у такво, не. Одбија се Ваш приговор. Ваше мишљење као једног који је био на тако високој функцији, Ваше мишљење и као човека и као неког ко је стварно био на изузетно високој функцији, како је могуће да је дошло до тога и да нико нема сазнања? Значи Ваше мишљење.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја се плашим да је, ја се плашим да је то било у некаквој функцији компромитације, знате, у том случају се онда то завије у некакву тајну што је могуће више па кад се почини е сад ево имате то па гледајте шта ћете, јер не постоји ни један логичан разлог да се тако нешто учини, ја га не видим, ја сам причао и у овоме и у Хагу као сведок да се радило о асанацији терена, то сте прочитали вероватно из моје изјаве, значи такав налог је постојао да се након бомбардовања и повлачења припадника и војске и полиције са територије Косова учини оно што је по закону обавезно, знате шта је асанација прво да се уклоне минско експлозивна средства, угинула стока, хемијске супстанце, ратни материјал па онда и тела која су покопана које куда, јер у том ратном хаосу се не може увек учинити оно што је потребно па се онда примењује све оно како криминалистика налаже да се идентификује, да се утврди како је погинуо, умро тај човек, убијен, није убијен, јесте, није, па да се онда преда тело или да се негде покопа да се обележи као непознато док се не утврди и тако даље, значи то је асанација једна и томе је приступљено и ја сам и то рекао да је задужен испред Министарства унутрашњих послова за то био генерал Илић, Драган Илић као начелник Криминалистичке управе тада и он је контактирао опет са Лукићем и са војском вероватно, ја не знам ко је од њих био тамо у Штабу или, био је Лазаревић вероватно и на том нивоу је то рађено, значи мимо, верујте ја сам имао других обавеза и стварно ми није падало на памет да трчим негде где не морам кад нисам постизао ни оно што сам морао. Ја немам објашњење, можемо, било би приватно кад би сели нас двојица и попричали о томе али не бисмо бог зна шта закључили осим неких ствари које као људи, овај, морамо прихватити да су могуће. Врло често се упире прст у Ресор државне безбедности у начелника и каже ти си био на врху ти мораш све да знаш, то апсолутно није тачно. То једноставно није тачно јер ја знам онолико колико ми кажу, ништа више, ако ми не каже ја не могу да знам, ја не могу да будем на два места одједном, а камоли на много више на којима је све Служба имала послове и обавезе тако да многе ствари сам сазнао касно и једна од тих је и последица овога где сам. Жао ми је што вам не могу више помоћи али.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Немам више.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли можете нам само дати неко појашњање кад се каже «иде се у чишћење терена», шта то значи чишћење терена?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: У ком смислу, ко издаје наређење и у ком периоду?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, мислим да ли чишћење терена може да буде да подразумева и то да се иде у проналазак, рецимо како овде имају обичај поједини сведоци да кажу и терориста?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, апсолутно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел тако?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, да. Верујте да ја, ево ја бих могао оно што каже главу да ставим на пањ да ни један старшина Министарства унутрашњих послова нити Војске Југославије није издао наређење да се убијају цивили. То је несхватљиво, ја то једноставно не могу да схватим, ја таквог човека, свакаквих има знате и међу тим свакаквим нисам упознао таквог који би издао такво наређење, а знам да је све могуће, зашто и како у тим ситуацијама тренутак вероватно доводи до тога да многе ствари исклизну из колосека и онда дође до нечега што није ни наређено ни предвиђено да ће се догодити, последице су овде сада и оне су непоправљиве али су мимо, ја тврдим да су мимо командног ланца било Јавне било војне безбедности.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала. Да ли имате питања?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Могу ли да се окренем према госпођи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, али мало ближе микрофону.

НАТАША КАНДИЋ: Колико сте Ви изјава давали полицијским и судским органима?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Везано за?

НАТАША КАНДИЋ: Молим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: За шта везано, какве изјаве?

НАТАША КАНДИЋ: За масовне гробнице.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: За шта?

НАТАША КАНДИЋ: У вези са масовним гробницама.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Само ту једну у разговору са овим Зораном Стијовићем и испитали су ме, недавно су били код мене пре рецимо два месеца, хашки тужиоци или истражитељи не знам како да их, поново су ме питали нешто у том смислу, ја сам им рекао оно што сам рекао и вама и на томе се завршило.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли постоји изјава у којој Ви говорите о састанку код Милошевића и о свом знању за масовне гробнице нека изјава да ли постоји таква изјава?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Изјава? Постоји изјава о састанку са, код Милошевића кад је наређена асанација терена на Косову, таква изјава постоји, ја сам је дао и као сведок у Хагу.

НАТАША КАНДИЋ: Али ја Вас питам изјава полицијским органима и судским органима, да ли постоји изјава у којој Ви говорите о ономе што Ви знате да је на том састанку речено и шта је онда предузето у вези са пребацивањем тела?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, у вези са пребацивањем тела нисам никакву изјаву давао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Марковићу окрените се према микрофону да би се снимало.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: У вези пребацивања тела нисам давао никакве изјаве.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, онда да, овај, преформулишем у вези са масовним гробницама и о томе да је Драган Илић био задужен, да ли Ви то кажете с обзиром да је то једна од Ваших изјава у том смислу.

АДВ. ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Молим вас приговарам, ово је конструкција госпође Кандић. Масовне гробнице и, молим вас, масовне гробнице и генерал Илић нису били у истом контексту, генерал Илић је поменут у контексту асанације терена, а не масовних гробница и молим вас немојмо овако да дозвољавамо. Није тачно и сад на ово питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, у реду је, у реду је, у том контексту је и споменуто, у контексту асанације.

НАТАША КАНДИЋ: Молим вас постоји изјава која је свима доступна, овај, у којој господин Марковић говори о томе.

АДВ. ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Молим вас још једна ствар процесна ако ви дозвољавате, сада испитујемо сведока на околност давања полицијске изјаве, ово је поступак у Југославији по нашем ЗКП-у, ја не знам да ли бркамо нешто или шта бркамо, како можемо на.

НАТАША КАНДИЋ: Молим вас, све је то било у вези са.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Тодоровићу ви можете да помогнете да се постави питање у том смислу.

АДВ. ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Ви постављате питања о околностима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим вас не можемо сви у глас.

АДВ. ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Ја сам, на околност давања из садржаја полицијских изјава било којих и било где, не можемо да постављамо питања и да узимамо одговоре, то је недозвољиво.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, седите, господине Ђурђићу седите, поставите конкретно питање.

НАТАША КАНДИЋ: Ја само питам па с обзиром да је та, овај, изјава налази се и у документацији Хашког трибунала и да сте Ви приликом испитивања на саслушању Милошевићу питани о тој изјави, па Вас

питама само у којој Ви изјави говорите о састанку код Слободана Милошевића о масовним гробницама, о Драгану Илићу као задуженом?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево ја ћу преформулисати, да ли сте уопште имали неки разговор, пошто не можемо тако на тај начин, да ли сте имали разговор са Слободаном Милошевићем везано за масовне гробнице?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: За масовне гробнице? Не?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А везано за асанацију терена?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У ком смислу? Како се кретао тај разговор?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ево ја сам то, рекао сам неколико пута али пошто сад сте ви овде поновићу вам, у периоду одлуке о повлачењу припадника Војске и припадника Јавне безбедности и полиције са Косова одржан је састанак како ће се, којим ће се редом повлачити, ко први и како то, значи били су присутни припадници Јавне безбедности, министар и Ђорђевић њега се сећам, било је ту више људи. Они који су били тамо тад на Косову који су боравили и који су имали ту информацију у рукама да је одмах директно пренесу да би се знало како ће се поступити јер то је било пуно људи и требало је некакав ред да буде, па да ли повући све одједном или прво један број па видети како ће се ствари догађати, много је варијанти било и тад је речено кад се повучемо мора се радити асанација терена. Ја тог тренутка нисам знао, конкретно знам из војске служио сам војску знам шта је асанација у војсци то смо учили, и овај, пошто је то директно стављено министру да одреди ко ће то да ради, чекали смо, он је одлучио да то буде Драган Илић и то је значи остало у домену Ресора јавне безбедности, са Ресором државне апсолутно није имало ништа и ја уопште не знам ни кад је почета, ни кад је завршена асанација, ни да ли је учињена до краја нити шта је учињено у томе никакав извештај од Јавне није ишао, нема потребе, значи требао ми мене министар да обавести, зашто би мене министар обавештавао, нема никаквог смисла то, значи то је остало у Ресору јавне безбедности, ја немам с тим ништа.

НАТАША КАНДИЋ: У то време, овај, у чијој надлежности је Јединица за специјалне операције?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: У то време док су је водиле ти оперативна дејства на Косову у надлежности Јавне безбедности.

НАТАША КАНДИЋ: Али формално «de jure» у чијој надлежности је била?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: «De jure» је у надлежности Ресора државне безбедности.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли сте Ви за то време имали, овај, контакт са командантом Јединице, да ли сте примали извештај о томе шта Јединица?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, извештаје не, контакт јесам имао. Командант је дошао једном код мене и пожалио се на лош статус према Јединици, значи да је Јединица гурана у буквално најгоре ситуације што није, овај, њега мотивисало да се жали него да није прављен адекватан план од стране војске, војска је правила план оперативних дејстава, и да тај план није у потпуности одговарао безбедносном систему оном како би требало да се понаша та Јединица на терену. Ја пошто се не разумем у то нисам могао ништа друго да урадим него сам питао начелника Генералштаба Ојданића за мишљење, он је рекао да се слаже са тим и да ће они то поправити и то је био једини контакт који смо имали, значи никакво извештавање, шта он ради, где ради.

НАТАША КАНДИЋ: Само пошто је «de jure», овај, било у вашој надлежности, ко доноси ту одлуку да на терену, овај, Јединица буде придодата Јавној безбедности или јел била придодата Јавној безбедности или самостално делује?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, придодата Јавној безбедности и доноси одлуку министар. Министар је изнад два Ресора, значи он шта каже тако се понаша, е сад како би била то, хајде замислите Ви, Ви сте били добро информисани о свему што се догађало на Косову.

НАТАША КАНДИЋ: Јесам.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јесте, што Вас што и њих, како би то изгледало сад две команде, сад овај њему каже хајде ви тамо Јавна безбедност на леву страну, ја овом кажем хајде ви Државна на десну страну, јел то може у војсци, не може.

Адв. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: То су овде говорили, Обрад и Делић.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја не знам шта су они говорили али је двојна команда, води ка пропасти, према томе то је обједињена команда била, Јединица је стављена у функцију Јавне безбедности, командовано је с њима, ја никакву команду нисам имао, нити су били дужни мени да реферишу било шта јер више ја не командујем том Јединицом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чекајте, јел сте Ви знали да је постојала заједничка команда?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не заједничка команда него, значи припадници Ресора државне безбедности те Јединице за специјалне операције су природати Јавној безбедности и то је та, ја то зовем заједничка команда, значи припадници Ресора јавне безбедности и ова Јединица државне безбедности сад сачињавају једну Јединицу јавне безбедности.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А заједничка команда војске и полиције, да ли Вам је то било познато?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Е то не знам, то не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То ништа Вам није познато?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: То не, то не знам, па знате, узмите Ви сада генерал Павковића да каже е Марковићу да те ја обавестим шта радим, таман посла, он је хијерархијски виши од мене, он је војска.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли Ви имате сазнања да је ЈСО учествовала у како кажете асанацији терена?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја знам да није учествовала ЈСО у асанацији терена јер би ми после рекао неко, после кад се завршило то, кад се све завршило, овај, кад је Јединица враћена, кад је постављен мир, неко рекао би ми ми смо учествовали у асанацији терена, јел то је асанација терена није стрељање некакав злочин, нико ми то није рекао, према томе некакав извештај о томе није написан, био би написан извештај да је Јединица учествовала у асанацији, били би дужни да напишу, то би било у служби и било би доступно сигурно, овај, суду, ако ником другом.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли знате коју је, овај, функцију имао Горан Радосављевић – Гури?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, не знам тачно како се зове то, али он је опет командовао неком групом која се, да ли за некаква потражна или тако некако.

НАТАША КАНДИЋ: Оперативно потражна?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Тако некако, е тако, отприлике тако.

НАТАША КАНДИЋ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте Ви у то време знали на Косову рецимо где су све били смештени припадници ОВК-а, штабови, где су биле бригаде, да ли сте то знали?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Е углавном, углавном да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: То ми је био посао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте Ви онда пошто сте били обавештени локацијски где су били смештени?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, колико се могло да знате, било је територије коју нисмо могли да покријемо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте онда у том смислу знали да је било, да је био задатак чишћења терена, рецимо на потезу Сува Река, Призрен, Ораховац?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте знали?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, такви планови нису долази до нас. Они су евентуално ако су тражили информацију, Државна безбедност, питали да ли се на том терену или овом или оном терену или колико је бројно стање, какво је наоружање, знате све оно обавештајно што се може прикупити јел претпостављате да смо и међу тим људима имали своје људе који су били у штабовима терориста, били су и радници који су радили за нас, јел тако, њихови, и то смо ми прикупљали те информације колико смо могли и како смо могли, далеко од тога да смо знали све и да је то било све прецизно и да је сад питање колико је њима веровати, колико су ти људи стварно радили за нас, а колико су радили на две стране или за њих против нас, све је то веома растељиво и од случаја до случаја. Неки пут добијете ваљану информацију да би се потврдило да су они прави сарадници, да бисте после на једној озбиљној информацији проклизали и направили пуно већу штету или корист, то је једна бескрајна игра у којој је потребно и време и живци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте икада имали прилику да идете у Суву Реку?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, био сам, био сам у Призрену, био сам у Ораховцу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кад је то било у Призрену?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: То је било 1998 године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте познавали Нишавић Милорада?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте познавали?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Нисам. Нисам никога познавао од ових радника на Косову, нисам никада никога упознао, знао сам Давида Гајића и после њега овога Вилотића, мислим да се Вилотић звао, јер сам њега ја послао тамо уместо Гајића и само сам са њима, ако сам комуницирао телефоном само са њима, а састанке никад нисам држао нигде ни у Приштини са некаквим па да се ту покупе радници Државне безбедности да их ја видим и упознам, једноставно није било прилике, толико тога се дешавало да нисам стизао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Јел сте хтели нешто, изволите.

Адв. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Сведок је рекао на питање Наташе Кандић рекао је «нема дуплих команди», да је тумачење, ако су они ова, Ресор државне безбедности ако је придружен Јавној онда Јавна командује и нема дуплих команди, е сад Ви сте онда ушли с питањем са војском, он је мислио да га питате конкретно, него ја питам начелно, у

ратном стању ако у проглашеном ратном стању кад учествују војне и полицијске јединице ко командује?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Војска.

Адв. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Е то, добро, хвала.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Требало би тако мислим, а да ли је и то спроведено то је друго питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите. Само мало, још тужиоца да чујемо.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Кажете није било на том састанку код Милошевића приче о масовним гробницама него је било приче о асанацији терена?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А шта је предвиђено шта да се ради са тим телима која су како кажете у вихору рата сахрањена, где су она требала да се сместе?

Адв. ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Приговор, молим вас. Опет је питање недозвољено. Прво питање сведок треба да каже шта је асанација терена, а импутира, кроз питање се импутира да је то нека манипулација лешевима, прво да нам каже сведок ако се говорило о асанацији терена, шта се подразумевало, рекао је да зна, шта је под асанацијом терена се подразумевало, а не овако питање да се манипулише, мада и госпођа Кандић, овај.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одговорите на питање.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: На том састанку није, није дато тумачење шта је асанација терена, подразумевало се да и војска и полиција знају, ти људи који раде у Јавној безбедности шта је асанација, а ја колико знам то је оно што сам вам рекао и овде везано за лешеве то је прикупљање на једном месту и идентификација и она како се зове форензичка обрада, да се види како су убијени и да се идентификују, да се узме ДНК, да се једноставно дају породици, покопају или да остану ту док се не открије ко су и шта су, али да буду на једном месту, а ни у ком случају да буду пребацивани у овамо у Србију, то нити је неко поменуо нити је уопште тумачио шта ће са њима, јер се подразумева да се зна шта је, значи ако је један пронађен тамо други овамо, онда се одреди једно место ваљда за тај регион претпостављам па се каже ето то је сад, ту су, па су они означени «Х», «У», «1», «2», «3», «5», док се не идентификују, то подразумева то. Нико није рекао сакријте их или спалите их или донесите их у Србију, такво наређење нисам чуо и да сам чуо верујте ја бих тог тренутка се запитао да ли сам ја луд или неко други.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је на тим колегијумима код министра неко ко је био задужен за асанацију после поднео неки извештај у вези асанације терена?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, Илић је био задужен за асанацију и он је подносио извештаје на колегијуму, рекао је да она тече, да је отежано, да, мислим жалио се једноставно човек, недорастао је свему томе био, јер то мора да је страшно кад се ради о лешевима, тако да претпостављам да је и на њега оставило један, овај, лош утисак и жалио се да му је тешко, али није рекао како не може да организује да пребаци овамо или онамо, него само је рекао у смислу «где ми западе ово, ово је страшно», ето тако, људски.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јел био неки закључак колегијума да му се помогне или да?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: То је у домену Јавне, пазите Ресор јавне безбедности има своје колегијуме, као што Ресор државне има своје, ја не расправљам, ја не присуствујем састанцима – колегијумима Ресора јавне безбедности, не, само министри, а онда министар каже види то са Обрадом или са Рођом, па онда они седну у оквиру свог Ресора и расправе шта им је чинити и немају никакву обавезу да о томе обавесте мене.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па добро, јел на томе колегијуму министар рекао Гајићу види то са Обрадом или са Рођом?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, није се он њему жалио у том смислу, он се то жалио нама чисто онако људски.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ван колегијума?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Каже «јао људи тешко ми је ово», ето толико, а шта се њима жалио и како су то они решавали у оквиру свог колегијума ја то не знам, нисам присуствовао томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

АДВ. ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Татомир Лековић бранилац оптуженог Нишевића радника Ресора државне безбедности. Ја бих замолио сведока да нам објасни, односно да ме коригује да ли сам ја добро схватио да у време рата на Косову постојала је јединица, оружана дакле формација, Ресора државне безбедности и да су постојала цивилна лица запослена у Ресору, дакле радници који су обављали оперативне послове, да ли је то тачно или није тачно?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Наравно да је тачно.

АДВ. ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Е сада, овај, како се то дешавало на лицу места током оружаних акција, помињали сте да је ова оружана јединица била практично припојена Служби јавне безбедности и стављена под команду војске и Јавне безбедности?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Под команду Јавне безбедности.

АДВ. ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Под команду Јавне безбедности?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јесте, тек, тек у неком периоду бомбардовања.

АДВ. ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Добро.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Онда је, овај, отишла је некаква наредба за коју сам ја чуо да је постојала јер је било отпора међу тим припадницима полиције као шта сад нама треба да командује војска, е да ли је то војска преузела стварно или није преузела ту команду ја то не знам, али знам да је постојала некаква наредба у том смислу, али само тек у овај, у том ратном стању, јер то се, значи говорим о бомбардовању, ми то тумачимо као ратно стање, земља је нападнута и онда војска.

АДВ. ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Добро, да ли то што говорите односи се на ову наоружану, оружану формацију која изводи дејства на терену оружана дејства?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Шта оружана дејства и на шта мислите конкретно?

АДВ. ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Враћам се на прво питање, дакле на терену рекли сте да су постојали радници, службеници који су прикупљали обавештајне податке цивили.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Цивили, цивили припадници Ресора државне безбедности не учествују у.

АДВ. ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Управо сам то хтео да питам.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не учествују у војним или тим.

АДВ. ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Било каквим оружаним операцијама?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, не, не. Само јединице.

АДВ. ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: И још једно питање? Да ли су ваши цивили који су били тамо на терену, ваши радници били на било који начин потчињени Јавној безбедности, да ли су они могли или натчињени надређени Јавној безбедности, да ли су они могли да издају наредбе, ваши цивили, припадницима Јавне безбедности или да примају наредбе, извршавају наредбе од припадника Јавне безбедности а да о томе не зна ваш радник у деташману у Приштини и да о томе ви не знате?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не.

АДВ. ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Да се командује са вашим људима цивилима а да ви о томе не знате?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, не може, значи само је јединица била под командом Јавне безбедности а припадници службе нису имали обавезу никакву примања наређења од припадника Јавне безбедности нити су се они могли директно њима обраћати за било какве интервенције. Морала је да постоји нека хијерархија, значи ако се радило о Косову ишло се преко Приштине па онда ниже доле, а ако је то захтевало некакво шире овлашћење, одобрење онда сам морао бити питан ја, па онда тек да то иде на доле, значи било каква ингиренција над Ресора државне над Јавном и Јавне над Државном није могла директно да се успоставља него преко начелника Ресора.

АДВ.ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: И поставио бих још једно питање, замолио бих вас да га пажљиво саслушате, ако евентуално задире у неку зону која улази у домен службене тајне и тако даље, да се уздржите. Мене интересује следеће, на терену поред осталих задатака које су имали ваши радници, да ли је имало информација о радницима из овог другог Ресора јавне безбедности, да ли су то радили?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Прикупљају информације о?

АДВ.ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Јесте, о активностима припадника Јавне безбедности?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, на шта то личи онда, нити о војсци нити о Јавној безбедности, значи ја бих требао да будем нешто што контролише, а ко онда контролише контролора, докле то иде, постоји некакав систем командовања и поверења и надлежности, ако се испоштује.

АДВ.ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Ајмо онда да поставимо питање другачије, да ли је неко контролисао те раднике на терену?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Које?

АДВ.ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Ваше?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јавне или Државне?

АДВ.ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Ваше Државне безбедности.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Државне?

АДВ.ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Да.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Контролисао њих?

АДВ.ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Да.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Па они имају свог руководиоца, ако је деташман, постоји некакав шеф деташмана, постоје радници, његова је обавезе да контактира вишега од себе, ако је то Сува Река онда је ту Призрен виши, јел тако, ако је Призрен, онда је виша Приштина, ту постоји некакав хијерархијски ланац и у контроли и у командовању.

АДВ.ТАТОМИР ЛЕКОВИЋ: Имате ли неких сазнања из тог периода о стању међуљудских односа на терену ту и у том времену?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Немам верујте, и да имам не бих, да су хтели да ми кажу не бих саслушао, јер у том периоду сам имао далеко више брига него што је да ли неко неког воли или не воли, то ни кад је мир нисам хтео да слушам а не овај кад нам падају бомбе.

АДВ.ДРАГАН ПАЛИБРК: Ја бих само поставио сведоку једно питање да расчистимо тај појам асанације, пошто видим да је тужилац страшно потенцирао то питање па бих два питања поставио везано за сам појам асанације. Да ли у асанацију терена спада и чишћење тог терена од заосталих бомби, мина, чиме би се спречило да евентуално становништво страда после завршених дејстава и тако даље? То је моје прво питање.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Па ја сам то рекао, асанација, значи кад сам почео рекао сам, подразумева уклањање минско-експлозивних средстава.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, прво сте то рекли.

АДВ. ДРАГАН ПАЛИБРК: Одлично, да расчистимо.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Па онда заостале разне технике.

АДВ. ДРАГАН ПАЛИБРК: Колико је то широк појам?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Уништених тенкова, топова, војних возила, камиона, аутомобила, па онда.

АДВ. ДРАГАН ПАЛИБРК: Јесте, изволите.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Има ту и некаквих хемијских средстава које заостану, чишћење терена па онда тих запушених бунара, угинуле стоке на крају крајева, све то под чишћењем једно потпуно, и што је најважније у свему томе јесте и идентификација погинулих и њихово криминалистичко процесуирање, онда се зна какав је поступак предвиђен је законом.

АДВ. ДРАГАН ПАЛИБРК: Хвала, то сам хтео да расчистим. Е сад исто што је мало пре сведок поменуо, исто бих два кратка питања поставио везано за то, значи по његовим оперативним сазнањима пошто смо мало пре чули да је имао, да су имали чак и своје људе у штабовима Ослободилачке војске Косова, и информације које су одатле долазиле, значи да ли је имао и такве информације да је у оквиру свог деловања Ослободилачка војска Косова користила униформе регуларне српске војске и полиције?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Пронађене су после у тим нашим, приликом наших дејстава пронађене су некакве, ту где су они боравили не знам како то да назовемо, боравиште њихово у којима су нађене и униформе и војне униформе наше, претпостављам да су их користили, ја нисам никад видео ни једнога у униформи тако да не могу, али су пронађене униформе, значи да су их користили.

АДВ. ДРАГАН ПАЛИБРК: И везано за ово прво питање, друго питање да ли опет по његовим оперативним сазнањима и ако то може да каже пред овим већем, да ли су обучени у такве униформе евентуално вршили злочине према сопственом становништву?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: То не знам.

АДВ. ДРАГАН ПАЛИБРК: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

АДВ. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ја бих се надовезао на питање колеге тужиоца на које је сведок одговорио да има ствари које задиру у тајну па да не бих одговорио ја ћу пример један да наведем, па да видим да ли је то тип информације која би дошла до њега. Дакле овде расправљамо о смрти

односно убиству 49 припадника једног народа. Да ли је то тип информација која би по природи ствари дошла до вас?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ако ваш припадник, односно ваш радник дође до таквог сазнања?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Апсолутно, не само за 49 него и за једнога треба до дође цивила убијеног а не за 49.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли је такав тип догађаја уопште предмет интересовања оперативца Државне безбедности?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Сваки злочин је, почињен од било кога и на било чију штету сигурно у сфери интересовања сваког припадника Министарства унутрашњих послова, био он припадник Јавне или Државне безбедности.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: У поступку регрутовања, односно не знам како да назовем да кажем пријема у службу оперативца или будућих оперативца Државне безбедности, да ли такви кандидати пролазе неку обуку или школу?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Провере се раде, они су некако, раније су биле детаљне, а сад више не знам, али у сваком случају сваки припадник службе прође одређене провере које су наравно.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Не, нисам мислио на провере него на обуку?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Обуку да, постоје оперативни курсеви где се они обучавају за одређене линије послова које, зависно од тога да ли раде обавештајно или контраобавештајно да не улазимо у те детаље, али постоје курсеви које оперативци пролазе и ту се едукују.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли у оквиру такве обуке је и испуњавање некаквих формализованих образаца дневног или извештавања по потреби?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не знам верујте ми, то би требао сваки чиновник, радник у ствари у периоду некаквог тог приправничког стажа да прође оно основно што је како се пише извештај и коме се пише.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли то значи да извештај ипак има некакву одређену форму?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Сваки извештај мора да има форму осим ако не пишете неки лирски састав па кажете освануо је леп и сунчан дан, да дате себи тему, али службени извештаји имају форму, ко, када, зашто, где, једино не пише због чега је.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ја бих молио да сведоку предочите службену белешку, мислим да је то нека 2001.година, потписана од окривљеног.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је од 27.јуна 2001.године, али у то време када сте ви лишени слободе.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ја сам имао више питања за то, али кад сам, али само да погледа, мене форма интересује.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је службена белешка коју је сачинио Нишавић Милорад, на то мислите, у Крагујевцу, дакле опет вам наглашавам то је колико сам ја схватила у то време ви сте били већ лишени слободе.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ја говорим о форми, не о.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А мислите само због форме?

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Наравно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, добро.

Констатује се да је на тражење браниоца оптуженог Чукарић Слађана, адвоката Ђорђе Дозет сведоку дата на увид службена белешка коју је сачинио овде оптужени Милорад Нишавић дана 27.06.2001.године.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ово је како видим оперативни радник Милорад Нишавић написао и упутио начелнику ЦРДБ-а Крагујевац, јел тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И МУП-у РС, начелнику Ресора РДБ?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, да РДБ.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е ко је у то време био?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: У то време је био Горан Петровић. Не, не, кад је то?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је 27.јуна 2001.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, Горан Петровић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Горан Петровић?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, јесте то је, може тако да се пише, знате шта, ствар је писмености онога ко га саставља, може да буде опширан може да буде концизан.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли можете да објасните нормалан, уобичајен ток те информације од оперативног радника ка врху?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја не знам где је био тада радник Нишавић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У Крагујевцу.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: У Крагујевцу. Он је требао свом начелнику центра РДБ Крагујевац да то достави па онда он тај његов начелник да то проследи начелнику Ресора државне безбедности, отприлике тако некако иде. Јер кад би свако писао коме хоће и како хоће онда, не смете прескакати свог старешину, осим ако не пишете нешто против њега, у том случају имате право да се обратите вишем старешини али онда то мора бити упућено на, нешто на душу свог старешине.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чекајте, али овде је и упућено начелнику РДБ Крагујевац и начелнику Ресора МУП-а РС.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јесте, јесте, то је у реду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: С обзиром да, дакле није ми била намера да сведок конкретно и прочита комплетну ову службену белешку, а.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Нисам прочитао. Прелетео сам погледом.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: ОК, да ли је уобичајено да оперативни радник у случају сазнања за некакво кривично дело односно нешто што је вама оперативно интересантно некакве извиђајне радње, да их тако назовем, предузима сам, или ће о иницијалну информацију обавестити свог претпостављеног па чекати од њега наређење?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не предузима се.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли сте ме разумели?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Видите, ако се ради о кривичним делима, ако се ради о кривичним делима класичног криминала у том време до 2000.године, Ресор државне безбедности се није бавио откривањем тих врста кривичних дела, и сва сазнања која би прикупио радећи на неком другом случају па се сад уклопила некаква информација која је везана за кривично дело давао је Ресору јавне безбедности као информацију а онда су они поступали у оквиру криминалистичке управе даље по том. Значи ништа се није решавало у оквиру Ресора државне безбедности до 2000.године, после 2000.године је то промењено и видим да је Ресор добио надлежност борбу против организованог криминала и све оне ингиренције као што има криминалистичка управа а до 2000.године није, нисту постојали људи. Неко ме је питао да ли су обучавани, значи они би морали бити едуковани за рад по откривању НН извршиоца кривичног дела, ал опет зависно од врсте кривичног дела, постоји специјалистичка служба ја сам на томе радио 28 година, значи говорим вам врло компетентно где о кривичним делима су тачно формиране службе које се искључиво баве само тим врстама кривичног дела, научене, обучене и само то раде. Према томе шта би овај човек сад оперативац, он би требао да креће од нуле, да открива топлу воду, он то не ради, он извести свог старешину, старешина то проследи до Ресора јавне безбедности, они по томе поступају, до 2000.године, после 2000.године вероватно су постојали стручњаци опште праксе па онда.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Очигледно се нисмо разумели.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али да будемо комплетни, овде оптужени Нишавић Милорад, он је рекао да након што су све вести објавиле, након што је чуо да се спомиње његово име а да је везано за убиство ове

породице Бериша, да је тад одлучио и самоиницијативно кренуо на расветљавању тог случаја и да је самим тим и направио, сачинио ту службену белешку шта је све утврдио након што је саслушао поједина лица. Дакле, само онда је то урадио када је чуо да се његово име спомиње. Да ли је то уобичајено?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Па, није уобичајено јер кога год поменете у служби он крене да истражује сам, то може више штете да се направи него користи, јер ако се, ако је служба дошла до неке информације, некакве и сад ви се уплетете у све то заједно, можете направити само штету, значи ви морате да се укључите у један систем када се каже ми смо дошли до ту, твоја помоћ ће бити таква и таква, ако хоћеш и треба да суделујеш у томе учинићеш то, то и то мора под једну капу да дође. Самоиницијативно јуришање за некаквим информацијама и решавање проблема углавном више штете него користи што не значи да човек који је директно прозван и не учини тако, знате, он је повређен, увређен, како већ, оцрњен, уплашен и он сад жели што пре да изађе из свега тога сматрајући да ће сам својим радом прикупити више информација него што служба. Ја га потпуно разумем, али вам говорим о принципу, ту је нарушен принцип, с тим што то може.

АДВ. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Ја о принципу и говорим.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Принцип је нарушен али лично како ће ко реаговати.

АДВ. ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Да ли приликом сазнања за некакву информацију и која улази у делокруг интересовања ваше службе и кад буде старешина органа одређеног, односно одређеног нивоа о томе обавештен се формално формира некакав предмет који добија свој евиденцијски број или тако слично?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, та информација се проследи само до Ресора јавне, а они формирају предмет, предмет се формира у Јавној безбедности, одавде само оде информација и нема никаквог предмета, ако добијемо повратну информацију вези тога добро јесте, постоје контакти, они су дневни, између Ресора државне и Јавне и обратно и на тим контактима се у сваком случају може поставити питање шта је са оном информацијом коју смо ми проследили, докле сте дошли, хоћемо да добити повратну, хоћете то решити, јел вам треба још нешто, па они кажу дајте нам помозите још то, то и то, па ставите ово под контролу па оно, дакле постоји један заједнички рад и он после једини резултира или не резултира некаквим решењем, а о томе у сваком случају буду упозната служба шта је поступљено, шта је учињено. Мислим, то је уобичајено, то је нормално, то је свакодневно, не само везано за нашу службу, већ да све службе на свету.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Само још једно питање, ако суд буде дозволио одговор. Да ли од тог фебруара 2001., па до дана данашњег када сте позвани као сведок на овај предмет, имате било каква сазнања о позадини целог овог случаја?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, немам никаквих сазнања.

АДВ.ЂОРЂЕ ДОЗЕТ: Хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате још питања. Изволите.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Господине Марковићу, нама у оптужници пише да је постојао штаб МУП-а на Косову и Метохији за сузбијање тероризма, у Приштини. Да ли сте ви били упознати са тим кад сте били?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја не знам, не могу да дам правну квалификацију штаб или не штаб.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Не, не, ја вам ово читам, али добро, није све, по наредби штаба МУП-а на Косову и Метохији, јел вам познато да је постојао штаб МУП-а у Приштини?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Постојале су, колико ја знам, ја сам присуствовао један пут или два пута састанку том, то је био некакав колегијум војне и Јавне безбедности где је присуствовао и овај радник Државне безбедности, а ко је кад присуствовао о томе ја не знам, али у принципу тамо је био Лукић испред Јавне безбедности, овај из Државне безбедности и од војске.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Добро, нисам вас то, то сте рекли

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Али ја не знам да ли је то штаб, знате.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Добро, не знате да ли је штаб, поменули сте да је одлуку да ЈСО буде под руководством Јавне безбедности како сте рекли донео министар?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Јел знате кад је донео он ту одлуку?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Оног момента кад је јединица послата на Косово.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Јесте ли ви упознати да је таква одлука?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, да, он је мени рекао од данас јединица.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Да, јел том одлуком регулисано одговорност јединице и начини одговорности према њему?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Министар је одговоран за све, ту нема никакве дилеме, нема он шта да каже сад сам ја одговоран.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Хвала, хвала.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја више нисам мого да издам наређење њима, е то је последица.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Добро, значи знате за ту одлуку. Сад ме интересује само још ово, кад сте ви постали начелник Ресора јавне безбедности?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јавне?

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Државне?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Државне, новембар 1998.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: '98., поменули сте овде колегијум министра и ко присуствује њему.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Када су одржавани ти састанци, јел била нека форма или?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, једном недељно.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Једном недељно.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Е сад ме интересује ово, поменуо сам штаб, ви знате пошто сте радник МУП-а одавно и Ресора јавне безбедности а били сте и начелник. Да ли сте добијали дневне извештаје из Приштине о догађајима на Косову и Метохији?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, не, рекао сам то.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Добро кад сте добијали, ми имамо овде неки примерак неких извештаја.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Има

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Значи неких, да ли сте икад кад сте добили те извештаје значи није било битно, да ли сте икад кроз те извештаје могли да сазнате да је било убистава цивила прогона цивила, малтретирања цивила и о акцијама које су доле извођене на Косово?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Било је ту извештаја о кривичним делима које су починили припадници службе, не Државне безбедности него.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Уопште?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Уопште, и да су, колико знам процесуирани су, неки су ухапшени, суђени, осуђени.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Не, не, али питам вас на штету Албанаца, масовна убиства Албанаца да је било?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, не.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Конкретно за ову Суву Реку да ли се сећате да ли сте кроз неки извештај?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, не могу да заборавим 49 људи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па рекао је.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Хвала, значи нисте.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не да не могу да заборавим него.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли има још питања, браниоци? Немате више, изволите оптужени Нишавић.

ОПТ.МИЛОРАД НИШАВИЋ: Мој је браниоц поставио питање, ја само бих око белешке ове и око да мало разјасним. Значи ја сам и у белешци тада рекао да сам, прво ја сам тада, у то време радио у Крагујевцу а задатак ми је био на скупљање података ратних злочина Албанаца на Косову према Србима, уједно и све друге што смо дошли. Тада значи у контакту и овде сам написао када сам дао и изјаву то је за јавног тужиоца сигурно било 25.09., да сам у разговорима са појединим Албанцима у разговорима чуо да се помиње и моје име и онда сам био запрепашћен.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Тако је, тако је, рекли сте чак да је новинар «Гвардијана» то објавио.

ОПТ.МИЛОРАД НИШАВИЋ: Јесте, и обавио разговор и написао оно што сам сазнао о томе, да, пошто је он и мој директно био шеф, да ли сам био ја дужан када сам то сазнао и када сам тада добио податке те, да одмах напишем службену белешку или да то прикријем?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Било би добро да сте то сазнали кад се десило, док сам ја био начелник.

ОПТ.МИЛОРАД НИШАВИЋ: Па нисам, е да је.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Онда бисмо много ствари другачије решили, али пошто сте то сазнали када је био Горан Петровић онда морате њега позвати овде па га питати шта сте били дужни и надлежни, у сваком случају рекао сам о сваком кривичном делу почињеном сваки припадник службе био Јавне или Државне дужан је да по сазнању обавести свог старешину или тужиоца ако већ мисли да је старешина починио кривично дело.

ОПТ.МИЛОРАД НИШАВИЋ: Не, не, ја сам значи, директно ја сам мом надлежном начелнику у Крагујевцу писао и то стоји у службеној белешци, значи то сам реко, ја сам тог дана када сам обавио разговор написао белешку и отишао начелнику и један примерак иде у Београд.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Речено је то, речено је, имате ли још неко питање.

ОПТ.МИЛОРАД НИШАВИЋ: Око тога само.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: У реду.

ОПТ.МИЛОРАД НИШАВИЋ: Што се тиче овога, а што се тиче питања друго нема, око белешке само не знам да ли нешто није било јасно, хтео сам да образложим око белешке само, око писања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ништа немојте да образлажете.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Белешка је у реду, само је годину дана, две године касније.

ОПТ.МИЛОРАД НИШАВИЋ: Јесте, тада смо добили податке и тад смо написали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хвала лепо, изволите. Оптужени Чукарић.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Добар дан господине Марковићу, ја ћу да вам поставим пар питања, можда нисам компетентан и стручан мало у речнику, али ће суд и да то помогне. Погледали сте ову службену белешку, ја сам је детаљно низ пута, можда и напамет знам, погледајте горе где пише МУП Република Србија, који датум постоји, стварно бих вас замолио.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја сам и прелетео само.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Да, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Поставите конкретно питање, немојте сада да анализирамо службену белешку.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Не, не, то је много битно, ја стварно, јер ја сматрам компетентног и стручног човека.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Чукарићу, не треба вам толики увод, конкретно поставите питање.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Само то и одмах питање иде.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Шта да погледам?

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Датум 27.08.2001.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јесте.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Ви нисте били начелник.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јел то осми или трећи?

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Осми, осми.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Осми, јер пошто је.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Осми, ја сам то уочио осми, ако је трећи или шести, добро, 2001.године. Па доле одмах пише исто 2001.године, исти датум, па ја сам ову службену белешку прочитао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чекајте, чекајте, где доле?

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Одмах први пасос.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, у првом пасосу, трећи ред, први пасос.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Па овде је образложено његово жаљење шта је, како изгубио, то ја стварно сажањевам такав случај али, и онда је дошао радник Државне безбедности до оперативних сазнања о три сведока по имену и презимену навео их је. Један је у Крагујевцу, истог дана, један је у Новом Саду, други је у Лепосавићу, а ви као начелник Државне безбедности, да ли је могуће да тако један радник Државне безбедности у истом дану обави разговор са три сведока, а претходно

наводи да је тог дана чуо од «Грандијан, ББС» и Крагујевац, истог дана. Да ли је то стварно могуће изводљиво да тако нешто сазнања добије?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Немојте од мене тражити, ја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јел се дешавало то тако некада?

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Јел се дешавало тако?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Било зашта да се сачини службена белешка у истом дану чим се сазна у истом дану се спроведу те радње, саслушања, истог дана?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: У принципу је могуће.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Извините, некако ми делује непримерено ово питање о овоме.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Ово је, све што сам реко пише у службеној белешци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То сте и прошлог пута спомињали, али вас који сте компетентни да то нешто ипак кажете.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Па знате шта, ствар колико је човек оперативан, способан, брз и мотивисан он може да учини, значи није немогуће.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Истог дана?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Није километарски толико далеко да једноставно не може у 24 сата да то обави, може. Е сад, да ли је или није, то не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Е сад, та три имена која је он лично навео овде, Ђорђевић, онда Милојевић и овај Крстић, како беше, јесте, двојица негирају ову службену белешку, а један.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И шта је питање за сведока, да вам анализира њихове исказе.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Не, не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Поставите конкретно?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја нисам ни прочитао ово.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Да, ниси прочитао и зато видим да не можеш да се изјасниш. Ја сматрам ово, ја сам рекао пар пута и сад ћу да кажем, ово је кукавичје јаје, чије и ово би изјаснио. Изгледа неке пчела слетела на главу па је скинуо капу да би отресо пчелу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је ваш коментар.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Мој коментар, и то јавно не стидим се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Питање за сведока, немате више?

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Е сад имам овако питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Имате.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Рекли сте мало пре господине Марковићу да сте радили 28 година на неким увиђајима?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, у Ресору јавне безбедности.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Јавне безбедности.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не на увиђајима, далеко било радити.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Да, да, Јавне безбедности. Претпостављам да си имао неки увиђај убиство неког леша.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јесам.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Е, кад би вам лице које је видело починиоца и рекло, претпоставимо на 50 метара да је препознало лице, да ли бисте га проверили да ли је на 50 метра могуће да препозна лице?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Постоји по Закону о кривичном поступку метод како се врши препознавање, и ако се погрешно па се сугерише лицу нешто, онда је то погрешно учињено. Ако је урађено онако како Закон о кривичном поступку налаже и предвиђа, онда се и тако сведочење може узети као веродостојно, с тим што остало.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ви таржите од сведока да треба да он анализира и да коментарише.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: А кад би вам лице рекло да ли постоји.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Зависи у које доба дана, значи да ли је ноћ, да ли је дан, да ли је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте молим вас, немојте одговарати, то већ није питање за вас, то је питање за суд.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Да ли постоји нека таблица, неки Закон на одређеној удаљености нормалан човек да може да уочи или не може?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, имаш човека који је далековид, кратковид, па не знам.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: У најбољем виду.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Неко не види на три метра, сад зависи, зависи какав му је вид, зависи какво је време, да ли је видљивост каква је, да ли је чист простор.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: А сад би вам овако предочио и скицу једну, ви сте овде сведок, Ђорђевић Новица је тврдио да је очевидац.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чекајте да чујемо питање.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Скицу ако бих могло да предочим?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А шта?

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Са звоника има 145 метара.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па није то питање за сведока, молим вас.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Добро. И да ли би сведок један, пошто сте радили такве увиђаје на 145 метара, или ви или најбољи могао да препозна лице?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То уопште није питање за сведока.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: То је много, мислим да се разумемо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте да одговарати на то питање, молим вас, то већ питање није за вас.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Још у униформи са качкетом на глави?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Чукарићу.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Били сте начелник, ја сам вас пажљиво слушао и потпуно сам вас разумео како је ишло до вас те информације и све и да сте се, и нормално, сваки нормалан човек би се зачудио да тако нешто буде у Батајници. Овде су изнете монструозне оптужнице на рачун мог имена на пар сведока, где морам поменути мајка која је изгубила четворо деце и супруга и сама оштећена нити ме је описала нити препознала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Чукарићу, немогуће да ме не разумете шта вам говорим, не можете уопште коментарисати како је шта, и због чега је монструозна оптужница, него поставите питање везано за сведока.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Да ли је могуће да тако нешто учини један радник полиције, полицајац, а да притом начелник ОУП Суве Реке одавде је тврдио да је био присутан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одбија се одговор, одбија се. Да ли је могуће.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: А да то не зна ни начелник ни нико, на 150 метара, 200 удаљености? И мишљење бих тражио као начелника Државне безбедности да ли је могуће да један, оснива се на покојног неког Тановића и тамо не знам, моменат само данас су га помињали, помињао га је у разне врсте, не знам Бобек Вуксановић, ја тог човека овде чујем и то, оснива се на тако нешто да три човека наводно све то изорганизују и да лешеве заврше у Батајницу, да ли је то некако уопште појмљиво за вас као начелника Државне безбедности?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте ви слушали исказ сведока? Он то не зна.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Чуо сам ја да не зна, ја потпуно разумем и њега, стварно да не зна, али да тако нешто ураде, то је стварно непојмљиво.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Непојмљиво је. Можемо људски да разговарамо о томе а не.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Да, да.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ако дозволите ево две речи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Само ово, кратко питање више немам. Као начелник Државне безбедности у којим случајем претпоставимо да сте

дошли до овакве службене белешке која је сачињена 2001.године, а сачињена је одмах по почињењу. Шта бисте предузели?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Како шта бих, па нормално да бих то, то би се процесуирало нормално преко, докази би се извели чињенично, увиђај направили.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: А да ли вам је мало чудно што пуно пута, можда ја ћу овако да персирам, судији Крстајићу то чудно, стварно мало оставља утисак неки, зашто овај радник ваш није сачинио '99.године, а сачинио је 2001.године, и сам је овде реко да је непосредно пар дана чуо нешто и обавестио начелника Државне безбедности СУП Призрен?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одбија се одговор, одбија се одговор.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Да ли је то чудно уопште, да ли је то тако нешто могуће да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате више питања. Изволите оптужени Митровић.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: То је стварно непојмљиво јер ова службена белешка одвела је овај процес тотално ван праве истине.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па немојте тако господине Чукарићу.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Па не знам, у томе је проблем, што неко пише о нечему што, не знам, то ће крај да покаже, али.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Вратите се на место.

ОПТ.СЛАЂАН ЧУКАРИЋ: Ништа, хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Ђурђићу, ви се тамо завучете и говорите без микрофона.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Добар дан господине.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ви сте овде објаснили делимично исељавање Албанаца и албанског становништва, навели сте неке разлоге, а сад у оптужници се провлачи да је то било, да тако ја формулишем а ви ме исправите ако нисам у праву, као нека државна наредба да се државно становништво протерује, убија, имате ли било каква сазнања у вези тога или је то био неки државни став или нешто слично томе или?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, ја имам супротан став о томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема то у оптужници, није тачно, није то тачно.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: У оптужници стоји.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Поставите питање.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ето поставио сам, питање сам поставио, да ли су то нека сазнања, да ли је то неки државни став, да ли је то наредба штаба тог у Приштини, да ли је то наредба неких самовољних старешина или ето?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја вам могу причати на ту тему реакцију приликом сведочења у Хагу, то је било питање једно тужиоца и ја сам рекао како сам контактирао кад сам чуо за то, са Лукићем, па са Шаиновићем, и Шаиновић је после реферисао Милошевићу то, након свега тога на једном састанку да је то заустављено, и овај је рекао «па наравно» његова реакција је била па то сте требали, како сте до дозволили уопште да се деси. Једна људска нормална рекација како сте уопште дозволили, значи није он имао шта да се фолира сад са нама ту, неким тимом својим па да каже да прави сценарио некакво позориште у смислу да ми као прихватимо није он нешто наредио. Потпуно људски, рекао је што сте то и дозволили да се деси, ето, према томе, није било никакве наредбе нити ја за то знам.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Захваљујем. Али оптужницом се ставља нама на терет и тај део да смо ми вршили протеривање.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, ја за то не знам.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Само мој коментар за суд и за тужиоца. Друго питање, ви знате да је у рату бомбардовано све живо што је могло, посебно полицијски објекти, мени су бомбардовани пунктови где су биле патроле, два полицајца и приватни објекти куће, и сад држава треба да плати приватну кућу. Да ли је бомбардована Батајница и центар САЈ-а, који је један од јачих центара у Европи?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Имате ли коментар за то?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: То ме чуди, прва бомба је малтене пала је на ЈСО у Кули, који је био центар јединице за специјалне операције.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: А САЈ није ништа слабији од ЈСО?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ништа слабији, то је исто била специјална јединица и то, Јавне безбедности, е сад вероватно су НАТО је више мрзео Државну од Јавне па, то је приватно вероватно између мене и.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Добро. Ви сте споменули овде да је била нека наредба у време рата, да је војска преузела команду над полицијом, али да ли то мислите или тврдите да је тако или претпостављате или знате практично са терена?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Било је, постоји акт о претпочињавању.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Постоји акт.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Али то је било 18.априла '99.године, акт о претпочињавању.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јесте, стоји тако.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Али на терену ја ћу вам навести пример, рецимо војском је командовао на подручју Призрена генерал

Делић а полицијом је с 37.одредом, само 37.одредом, ПП, ја, ја вам тврдим да у ни једном моменту и никада Делић ни једну команду издао полицији нити ја војсци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па шта, не разумем, што сад ви тврдите, ко тврди супротно.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Не, да ли сведок.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, ја сам рекао да је то тако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема потребе.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Реко сам ја у том смислу да знам да је постојала наредба али нисам сигуран да је практично спроведена.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Практично то никада.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим вас тише.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ометају ме док, ионако имам аритмију.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Рекао сам да нисам сигуран да је она и спроведена у.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: У реду, ја тврдим и нека буде да је папир постојао, али практично на терену то никада није било, и апсолутно се слажем.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: И ја то не знам да је било.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ви сте споменули овде, а ја знам да сте '98.године, били за време оних антитерористичких акција на Косову, неколико дана и у Призрену, у то време сам ја био учесник и командант 37.одреда, у свим најтежим акцијама где се гинуло ту сам био ја са мојим људима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте ли познавали господина Митровића?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Тад сам га упознао у Призрену, био је у том штабу, мислим штаб, вероватно то је био колегијум код начелника ОУП-а Призрен.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Зековића.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Зековића, ја сам дошао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: '98.године?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, да, '98.године.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: '98.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја сам дошао у тај штаб и затеко сам њих на колегијуму и онда сам се упознао са члановима колегијума и тада сам упознао и.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: И молим вас да ли тада ваша сазнања о мојој јединици која је дошла из Ниша на испомоћ Призрену и мени, сигурно си имао нека сазнања, добра, лоша, само?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Најбоља, најкоректнија, најбоља, мислим стварно морам то да кажем, Митровић је био увек један радник

за пример и старешина за пример, и својим понашањем, хуманошћу и некаквом мирноћом, јер он није агресиван човек, како сам га ја доживео.
ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ја ћу вам навести још неколико примера где смо случајем професије или судбине заједно били, па и опет ево овде смо заједно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па добро, чекајте чему ти примери, чему примери господине Митровићу?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Па не, примери о мојој личности о мени као команданту, као старешини.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па ево рекао је о вашој личности.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Рекао сам.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Али у односу према албанском становништву?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кратко и јасно рекао је о вашој личности, нећемо примере. Госпођо Кандић немојте добацивати.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Имам још једно питање. 2000., када су биле побуне у казнено поправним домовима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: 2000.године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: И било је 400 Албанаца у Казнено поправном заводу у Нишу, то вам је познато, били сте са Фљором Бровином.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Да, знам да су биле побуне, знам.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: И ви сте били тамо.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Био сам, али нисам био у Нишу, био сам.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Били сте са Фљором Бровином, долазили.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јесам ли био и у Нишу?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте тако молим вас, питање поставите.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Питање, када је уследила акција полиције, ја сам руководио том акцијом и побуна је заустављена. Па молим вас, ометају ме.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Госпођо Кандић, ја вас молим немојте добацивати, дајте да чујемо. Изволите.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Ја сам руководио том акцијом са полицијом, да ли су предузете било какве мере према албанским притвореницима који су били ухапшени терористи из акција на Косову, са комплет опремом, значи из акције терористи спроведени у Казнено

поправни завод у Нишу, било их је 400, да ли смо било које мере према њима применили, да сам био неки злочинац, крвник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Које кажете године?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: 2000.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одбија се одговор. Дајте молим вас немојте ми постављати, везано за овај случај због кога смо ми сви овде.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Али су то били исто терористи који су ухапшени.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Небитно, небитно.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Па није урађено ништа према њима, а да урадим према деци, старци, трудницама.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Митровићу, поставите конкретно везано за оптужницу и зашта је сведок компетентан да каже.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Добро, очигледно да је рекао да за догађај не зна уопште, сувишно је сад било шта питати. Онда у копненој зони безбедности смо заједно радили, какав је мој однос био, где сам опет ја руководио?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па рекао је о вашој личности.

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Рекао је за један случај, али за 50 случаја.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, не, генерално сам рекао за профил старешине, који сам ја успео и човек и старешине.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли сте, немојте се понављати. Да ли имате још неко питање?

ОПТ.РАДОСЛАВ МИТРОВИЋ: Немам више хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема, оптужени да ли још неко има питања? Нема питања. Изволите.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ви кажете као и већина овде присутних и сведока и већина окривљених да су за злочин сазнали тек на суђењу Милошевићу. Јел то, тако сам ја вас разумео да сте тек 2001.године.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не знам да ли су, ја сам кажем прочитао сам то у новинама, а да ли је то било везано за суђење у Хагу или нека информација, не знам, углавном.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Е сад овде смо имали бар два сведока један који је рекао да је истог дана или сутра дан 26.или 27.марта '99., на радио «Дојчевеле» чуо о злочину у Сувој Реци, а други је данас, ево пре вас је ту био сведок који је рекао да је након напуштања војске и полиције са територије Косова негде око 15.јуна трагајући за својом ћерком наишао на групу новинара који су поводом тог догађаја објавили један члана, нисам запамтио у којим новинама, или у којој ТВ станици. Значи то је податак о овом другом, имамо фотокопију тог чланка из јуна '99.године, ако нисте чули то од, по линији извештавања од својих људи са терена,

како је могуће да о том догађају нисте обавештени из средстава страних медија а о томе служба сигурно води рачуна?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, знате шта, ви то знате исто колико и ја, новине пишу свашта, ја се држим онога што је чињеница што је званично, ја имам тамо начелника ОУП-а Јавне безбедности, командира станице милиције, радника Државне безбедности, да постоји нешто они морају то да знају, морају да ме обавесте. То је за мене информација. А ово прикупљање околности, рекла казала, писале ове новине, оне новине, па дајте ајде да узмемо данашње новине па ћете видети да пола није истина.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не, ја се слажем са вама, али данашње новине напишу податак да је 50 људи убијено негде и да је за то крива нека служба која је под вашом командом или део те службе или, да ли би ви као припадник или неко ко је на руководећем месту те службе предузели бар да проверите да ли је то тачно?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Бих проверио.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Е па управо, е па зато сад ја вас питам јесте ли проверили?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не, не, нисам имао такву информацију. Ево нажалост нисам знао шта је «Дојче веле» кад сам чуо да су преко неких немачких медија јурили да се бомбардујемо што више, па ни то нисам веровао. Знате у тој закулисној игри рекла казала, кад су у питању такве ствари.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па управо зато што су закулисне игре, управо да би као служба Државне безбедности да предухитрите закулисне игре оне друге стране?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Мени је нелогично, господине Виторовићу мени је нелогично да у једној таквој средини као што је Сува Река, ја не знам колико има становништва, да буде убијен један а да се то не зна, а не 49.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Али, управо.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: То је мени несхватљиво, према томе па 49 да ми је неко рекао да је убијено ја бих га погледао овако и рекао јер 49, ајмо сад тамо заједно да видимо јел то стварно или није, али то није дошло до мене, ја то једноставно нисам сазнао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па добро, то сте још одмах на почетку рекли.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јер не могу да верујем да у једној таквој, то је микросредина да буде један човек а да се не зна да је уопште тај човек, да хвали, да недостаје, па мора породица знати а не 49, мени је то несхватљиво, да поверујем некако «дојчевелу» или било, таман посла.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: На жалост, мислим ево ја и тиме бих завршио. Није питање него, нажалост, ја бих волео да је то била пропаганда онда

ми данас не би били овде, него је мука што се то догодило и то што није било пропаганда него што се то стварно догодило.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Ја не могу да оправдам убиство било кога, а камоли жене и деце, да се разумемо и цивила, и верујте да са посебним гнушањем би се осврнуо на све то заједно.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Само једно питање да се надовежем на тужиоца. Молим вас, ваша служба је пратила и пропагандни рат, односно писања стране штампе, да ли се ту водио пропагандни рат са пуно неистина или је конференција Џејми Шеја, ако се не варам да се тако звао, са лажним информацијама, а и новински чланци и ове радио станице које помиње овде као неки важан извор информација господин тужилац?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Господине Ђурђићу, створане су специјалне емисије, писане су посебне новине, књиге су написане у којима сам ја преварио ЦИУ и не знам шта сам већ урадио, бомбардовао Кинеску амбасаду, глупости, глупости, глупости. То је нормално, један такав рат и ми смо то радили, то сви раде, рат је, сва су средства дозвољена, наравно у оквиру конвенција Женевских али обавештајни рад он нема границе и контраобавештајни, то је све дозвољено. Шта ћу ја да кажем, шта ћете ви да кажете мени, ко ће у шта поверовати то је његова ствар.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: И само још једна ствар. У току рата да ли сте поступали и проверавали неке информације до којих сте дошли и да су предузете мере у вези тих информација?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Све што је било везано за кривична дела било је у надлежности Јавне безбедности и они су поступали по томе, посао Државне безбедности био је обавештајни и контраобавештајни, прикупљање информације, према томе.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Добро, ја вас питам за МУП комплетно, значи.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: МУП да, МУП је процесуирао многе случајеве.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Да су неке информације проверене и да су процесуиране?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Јесте, јесте, ухапшени су припадници службе, осуђени за убиство.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Да, да, и за неке од ових. На пример, ево да вас питам, да не прескачем, јел вам било познато ако јесте јесте, ако није није, за време рата да је на основу информације из новина предузета Избица, у Избици да су предузете мере увиђаја, ексхумације лешева и провере, јел вам то познато или није?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Није, добро, није.

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Не сећам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате још нешто да изјавите?

СВЕДОК РАДОМИР МАРКОВИЋ: Немам ништа. Жао ми је што не могу више да вам помогнем, али ја сам се трудио да будем најискренији.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То би било све, хвала вам лепо, можете ићи. Добро, то би било све за данас. За сутра је био предвиђен видео линк, међутим видео линк је отказан, такође је било предвиђено саслушање, односно суочење Ђорђевић Новице и Милојевић Небојше, добила сам информацију да Ђорђевић Новица има славу, те не може да дође сутра и то исто је и за Цветковић Благоја који је такође обавестио суд да му је слава и да из тих разлога не може доћи. Дакле, за сутра имамо само сведока Стојковић Братислава, сведок ће сутра доћи, наравно Карлеуша се јавио да ће доћи, али видећемо шта ће бити. Сутра ако нема никаквих других предлога, сутра би ми кренули у приказивању свих ЦД-ова које имамо, свих снимака, и сутра и прекосутра и читање свих писмених доказа, ако нема никаквих прелога. Изволите, јесте ли ви хтели нешто да предложите госпођо Кандић?

АДВ.ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Да ће да предложи Драгана Илића за сведока.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, изволите.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Јел можемо да се договоримо данас да сутра не губимо време, око технике читања списка, шта сте мислили како?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па пошто сте се ви сагласили у оном првом моменту да се само чита се исказ тај и тај, на тај начин ћемо читати, дакле неће ићи све преко монитора.

АДВ.ВЕЉКО ЂУРЂИЋ: Шта ако неко има примедбу има, а не да читамо и да губимо време.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Друго, ако неко има посебну жељу да се прикаже преко монитора, или исказ неки или нека скица, мапа, било шта што је снимљено и на територији Суве Реке, ми ћемо то приказати, уколико сте сагласни ићи ће оно класично како се увек читало, чита се доказ тај и тај, чита се тај и тај, дакле, али ћемо ове аудио визуелне снимке путем ЦД-а приказати на мониторима. Изволите.

АДВ.МИЛАН БИРМАН: Немам за сада предлога него да дозволите Мирославу Петковићу да се поздрави са мајком, да кажете стражи да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Може.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Прекида се главни претрес а наставља:

14.01.2009.године са почетком у 09,30 часова.

Записничар

Председник већа-судија